

žarek dobrote

4/XVIII
april
2020

glasilo slovenske karitas

Karitas

vsebina & napovednik

TEMA MESECA

- 3 ••• Imenovan novi generalni tajnik Slovenske karitas
- 3 ••• Okvirna navodila za razdeljevanje pomoči v Karitas v času razglašene epidemije
- 3 ••• Naš kraj, naše srce
- 4 ••• Pomagajmo preživeti in živeti
- 5 ••• V spomin in zahvalo

VARUJMO ŽIVLJENJE

- 7 ••• Opustitev zdravljenja

STISKE SODOBNIH DRUŽIN

- 8 ••• Pot iz zasvojenosti – telesno, čustveno in duhovno očiščevanje

V LUČI STROKOVNOSTI

- 9 ••• Usmeritve prostovoljcem Karitas za pomoč osebam, zasvojenim z alkoholom

MLADA KARITAS

- 11 ••• Kaj je solidarnost
- 12 ••• Mladi se predstavijo
- 12 ••• Dogaja se

NA OBISKU

- 12 ••• Na obisku pri Župnijski karitas Sv. Marjeta pri Rimskih Toplicah

- 14 ••• Mnogo dobrega opustil

- 15 ••• Blagor usmiljenim, kajti usmiljenje bodo dosegli

- 16 ••• Poklicani, ozdravljeni in poslani na novo pot

KOPER

- 17 ••• Občni zbor, ki ga ni bilo
- 18 ••• Prinašam veselo oznanilo na zanimiv način
- 19 ••• Kako je biti prostovoljec med brezdomnimi
- 20 ••• Znanje in delo mojstrov je že vrsto let prisotno v Bosni, tokrat pa še v Ugandi

LJUBLJANA

- 21 ••• Zimski tabor slepih in slabovidnih nas je spet navdušil

- 23 ••• Živeti ljubezen in delati dobro

Foto: Helena Zevnik Rozman

Foto: Helena Zevnik Rozman, Taize

Prvi dan tedna so šle žene navsezgodaj h grobu. S seboj so nesle dišave, ki so jih pripravile. Kamen so našle odvaljen od groba in stopile so noter, a telesa Gospoda Jezusa niso našle. Ko so bile zaradi tega zbegane, sta nenadoma stopila k njim dva moža v sijočih oblačilih. Prestrašile so se in povsile obraz k tлом. Ona dva pa sta jim rekla: »Kaj iščete živega med mrtvimi? Ni ga tukaj, temveč je bil obujen. Spomnite se, kako vam je govoril, ko je bil še v Galileji: »Sin človekov mora biti izročen v roke grešnih ljudi, biti mora križan in tretji dan vstati.« Tedaj so se spomnile njegovih besed. Vrnile so se od groba in vse to sporočile enajsterim in vsem drugim.

(Lk 24,1-19)

Drage sodelavke in sodelavci Karitas! Pred nami je Velika noč. Čas, ko je Jezus, naš Odrešenik, premagal smrt. Vsak dan se srečujemo z najrazličnejšimi preprekami, ki so nam postavljene na pot. Nekatere so na videz celo nepremagljive in se jih niti ne poskušamo lotiti oz. ne vidimo izhoda iz teme. Pa vendar ne smemo obupati. Jezus sam je rekel: »Bodite pogumni, jaz sem svet premagal!« (Jn 16,33). S tem, ko se je Jezus daroval za nas, za naše odrešenje, nam je dokazal, da nas ima neizmerno rad in da z vero v Boga lahko premagamo tudi največje preizkušnje. Delimo Jezusovo brezpogojno ljubezen, bodimo njegovi apostoli, naj ga preko nas in naših dejanj spoznajo tudi drugi, in ne pozabimo: ljubezen do ljudi je ljubezen do Boga.

sodelavci Slovenske karitas

• FOTO NASLOVNA in ZADNJA STRAN Andreja Urh •

IZDAJA: Karitas Kristanova 1 • SI-1000 Ljubljana • info@karitas.si • www.karitas.si • TELEFON: 00386 1 300 59 60 • FAX: 00386 1 23 23 186 • ODGOVARJA: Cveto Uršič, generalni tajnik Slovenske karitas • UREDNIŠKI ODBOR: Darko Bračun, Polona Miklič, Jožica Ličen, Marjan Dvornik, Barbara Godler, Peter Perše, Karlo Smodiš, Helena Zevnik Rozman • UREDNICA: Helena Zevnik Rozman • LEKTORIRANJE: Alenka Mirčac • OBLIKOVANJE & GRAFIČNA PRIPRAVA: Andrej Šauperl • ZALOŽILO: Ognjišče, d.o.o. • TISK: Grafično podjetje SCHWARZ d.o.o., Ljubljana • Poština plačana pri pošti • ISSN 1581-5528 • Vsebine v prispevkih izražajo mnenja avtorjev in ne predstavljajo uradnega stališča Slovenske karitas. •

Izdajanje informativnega glasila Žarek dobrote omogoča FIHO - Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij, sofinancer programov Karitas

tema meseca

IMENOVAN NOVI GENERALNI TAJNIK SLOVENSKE KARITAS

Slovenski škofje so imenovali Petra Tomažiča za novega generalnega tajnika Slovenske karitas za tri leta. Dosedanji generalni tajnik Cvetu Uršič je svoj mandat prekinil zaradi imenovanja za državnega sekretarja na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Slovenski škofje se mag. Cvetu Uršiču najlepše zahvaljujejo za opravljeno delo na področju karitativnosti v Sloveniji in novemu generalnemu tajniku Slovenske karitas Petru Tomažiču želijo obilo blagoslova pri delu.

Foto: Tatjana Splichal

Zahvali Cvetu Uršiču za opravljeno delo se pridružujemo tudi sodelavci Slovenske karitas. Prav tako pa želimo Petru Tomažiču veliko energije, dobre volje in blagoslova za modro vodenje v teh razburkanih časih.

OKVIRNA NAVODILA ZA RAZDELJEVANJE POMOČI V KARITAS V ČASU RAZGLAŠENE EPIDEMIJE

Peter Tomažič

Navodila je sprejel strokovni svet Slovenske karitas 16. 3. 2020

Na razdelilnih mestih Karitas je redno razdeljevanje pomoči do nadaljnjega prilagojeno zaradi omejevanja stikov in preprečevanja širjenja okužbe v času epidemije. Naši redni prejemniki pomoči, ki potrebujejo osnovna živila in si jih sami ne morejo kupiti, ker nimajo sredstev, lahko pokličejo najbližjo župnijsko ali škofijsko Karitas, kjer bodo dobili informacijo, kako do redne pomoči. Prevzem hrane je praviloma organiziran na vhodu v prostore Karitas. Na razdelilno mesto lahko pride samo vnaprej naročena ena zdrava oseba, kjer brez kontakta prevzame hrano. Če je potrebno, materialno ogroženim starejšim hrano tudi dostavimo.

Vsi ostali, praviloma starejši in kronični bolniki, ki sicer niso materialno ogroženi in ne morejo dostopati do hrane preko spleta ali nimajo nikogar za nakup, naj se obrnejo na enotno telefonsko številko občine oziroma občinskega štaba CZ. Po svojih močeh in z mlajšimi prostovoljci lahko sodelujete tudi v tovrstni pomoči občine, naša osnovna naloga pa je oskrba socialno ogroženih.

Podrobnejša navodila

1. Sprejemamo samo vnaprej dogovorjene obiskovalce in uporabnike.
2. Pred dogovorom za srečanje preverimo zdravstveno stanje obiskovalcev.
3. Če je le možno, pomoč delimo na vhodnih vratih.
4. Pred vstopom v prostore Karitas poskrbimo, da si obiskovalec z razkužilom razkuži roke.
5. Obisk in vročanje opravimo v čim krajšem času in brez osebnega stika.
6. Podpisovanje dobavnic opravimo sami, v navzočnosti prejemnika.
7. Ves čas smo pozorni na varnostno razdaljo 1,5–2 m med osebami.
8. Naenkrat je lahko v posameznem prostoru Karitas samo en (1) obiskovalec.
9. Osebe Karitas naj pri stikih z uporabniki uporablja osebno zaščitno opremo.
10. Površine, ki se jih je obiskovalec dotikal, po obisku razkužimo.
11. Vsi vsaj dvakrat na dan razkužimo mobilne telefone.

NAŠ KRAJ, NAŠE SRCE

Luka Oven

Zadnje tedne so nas zaznamovale besede koronavirus, epidemija, ogrožena skupina, covid-19, in vsi smo izkusili, kaj pomeni izolacija in karantena. Še posebej so ranljivi starejši, bolniki in drugače socialno ogroženi.

Ker je med sodelavci Karitas veliko starejših in tudi oseb s kroničnimi boleznimi, ki so zaradi virusa bolj ogroženi zaradi težje oblike bolezni po okužbi, je Slovenska karitas že v prvih dneh večje razširjenosti

Prva ilustracija za akcijo: Naš kraj, naše srce
VELIKO. POVEDNO. ČLOVEČNO.

Avtorica: Rhiannon Rose Jelen

okužb povabila vse mlade, da se kot prostovoljci pridružijo akciji Naš kraj, naše srce.

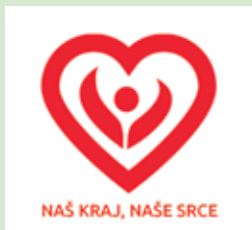
Glavni namen akcije je zagotavljanje pomoči ljudem v stiski, še posebej starejšim, ki so zaradi večje ranljivosti trenutno najbolj kritična skupina ljudi, ki jih ogroža koronavirus. Delo obsega različne naloge skladiščenja in dostave hrane na zbirnih mestih ali v domačem kraju v skladu z dogovori s civilno zaščito, pomoč pri delitvi hrane EU ter seveda drugo pomoč sodelavcem v župnijskih Karitas.

Že v prvih dneh, ko smo vabilo razširili preko medijev in družbenih omrežij, se je odzvalo več kot 270 mladih, katerih kontakte smo posredovali na škofijske Karitas, od koder mladi prihajajo. Verjamemo pa, da so se mladi odzvali tudi na povabilo v župnijah.

V sklopu prostovoljskega projekta Naš kraj, naše srce se mladi lahko še vedno prijavijo na spletni strani www.karitas.si/nas-kraj-nase-srce ali na FB in IG. Pogoj za vključitev je, da so starejši od 18 let, zdravi in brez kroničnih bolezni, nimajo kroničnega bolnika med svojimi najbližjimi ter v zadnjih 14 dneh niso bili v neposrednem stiku z okuženimi ali v tujini.

Mlade smo povabili, da so v lokalnem okolju, kjer bivajo, pozorni na potrebe ljudi in nas o tem opozorijo. Prav tako pa tudi, da pišejo spodbudne misli za najbolj ranljive, ki nas lahko povežejo med seboj, ali da narišejo srce, simbol akcije, za pomoč v teh razburkanih časih.

Ker se razmere po tej krizi ne bodo tako hitro umerile, vabimo sodelavce župnijskih Karitas, da povabijo k pomoči tudi mlade. Mnogi so v teh razmerah postali bolj občutljivi za stisko ljudi, zato je sedaj čas, da jih vključimo v delo.

Gapro design

POMAGAJMO PREŽIVETI IN ŽIVETI

Peter Tomažič

V času velike noči že deseto leto začnemo dobrodelno akcijo s pomenljivim naslovom Pomagajmo preživeti in živeti. Namenjena je predvsem pomoči vsem, ki se kljub delu prebijajo iz dneva v dan, živijo v slabih bivalnih pogojih ali pa zaradi bolezni in različnih težav že leta ne dobijo redne zaposlitve.

V letu 2019 smo v obliki materialne pomoči z vašimi darovi pomagali več kot 40.000 gospodinjstvom v vseh slovenskih krajih. Redno pomoč v hrani je na Karitas prejemale:

- 80.883 staršev z otroki in posameznikov
- 16.163 starejših
- 1.221 brezdomcev

Glavnino pomoči v obliki hrane, higienskih pripomočkov in plačila položnic so prejele družine, ki so v hudih stiskah. Pomoč v obliki šolskih potrebščin je prejelo tudi 11.961 otrok.

Več kot 11.500 prostovoljcev, ki delujejo v 464 župnijskih Karitas, je ljudem v stiski razdelilo 3.380 ton hrane in higienskih pripomočkov.

Letos se srečujemo s posebnimi okoliščinami, ko še bolj potrebujemo podporo naših darovalcev. Materialnemu pomanjkanju več kot 40.000 gospodinjstev, ki jim pomagamo s plačilom položnic in hrano, se pridružuje še nevarna epidemija in z

njo povezane stiske. Posledične poslabšane gospodarske razmere bodo na novo prizadele mnoge družine.

Verjamemo, da lahko z osebno in družbeno solidarnostjo premagamo marsikatero težavo, in zaupamo, da bomo kot skupnost z odgovornostjo in sočutjem zmogli prebroditi ta čas in pomagati drug drugemu.

Z vašo pomočjo in pomočjo dobrih ljudi želimo še naprej pomagati in biti v oporo vsem, ki živijo v revščini in pomanjkanju.

Svoj dar lahko prispevate na:

Slovenska Karitas, Kristanova ulica 1, 1000 Ljubljana,
TRR: SI56 0214 0001 5556 761,
BIC banke: LJBASI2X, koda namena: CHAR,
namen: Pomagajmo preživeti, sklic: SI00 930

OPOZORILO! Če ste starejši, vas prosimo:

- da v času epidemije zaradi morebitnega darovanja **ne hodite** na pošto ali banko. Naj to za vas poleg plačila vaših drugih položnic opravijo vaši mlajši sorodniki, ki vam lahko pomagajo tudi z darovanjem prek spleta ali telefona.
- S to položnico lahko darujete tudi v prihodnjih mesecih. Potrebe bodo ves čas zelo velike.

V SPOMIN IN ZAHVALO

Helena Zevnik Rozman

V mesecu februarju se je poslovil msgr. Franc Bole, ki je bil pred tridesetimi leti eden izmed pobudnikov za ustanovitev Slovenske karitas in tudi njen prvi direktor. Z dobrodelnostjo je začel že prej, v okviru revije Ognjišče, kjer je dobrodelnost vključil v Predal dobrote. Za vse dobro, ki ga je oče Bole naredil za ustanovitev, razvoj ter delo Slovenske karitas, in za neposredno pomoč sočloveku v stiski smo mu sodelavci Karitas zelo hvaležni. Njegova prizadevanja so rodila veliko sadov.

Ob 15-letnici Slovenske karitas, leta 2005, smo z g. msgr. Francem Boletom opravili intervju, ki je še sedaj zelo aktualen. V spomin na vse njegovo izredno delo ga z vso hvaležnostjo ponovno objavljamo.

Most prijateljstva

Gospod msgr. Franc Bole, pred petnajstimi leti ste bili pobudnik za ustanovitev Slovenske karitas in tudi njen prvi direktor. Kakšna pa je bila pot, iz katere je kasneje nastala Slovenska karitas?

S širitvijo Predala dobrote, katerega namen je bil predvsem oblikovati čut za ostarele, bolne, invalide, vzgajati mlade za dejavno krščansko življenje, za dobrodelnost, kot nas uči evangelij, smo pričeli zbirati tudi materialna sredstva, predvsem obleko, in jo pošiljati revnim ljudem ali celo župnijam, ki so jo posredovale naprej. Za opravljanje te dejavnosti so prišli prvi prostovoljci. Ob tem se je pojavil prostorski problem. Najprej smo zbirali v nekem stanovanju sredi Ljubljane, kasneje pa v stolnem župnišču v Ljubljani. Potrebna materiala je bilo vse več, zato tudi ta prostor ni ustrezal. Uspelo nam je pridobiti prostore na Teološki fakulteti, ki smo jih delno porabili za pisarno, delno pa

Brezje 2019

za skladišče karitativnega dela. Veliko smo sodelovali z lazaristi, ki so pomagali bolnim, zbirali smo prostovoljce, jih poučevali o delu z bolnimi, organizirali skupne izlete itd. Pri dežurstvu so nam pomagale redovnice. Za koordinacijo vsega dela po smo eno osebo tudi zaposlili.

Moram povedati, da smo s Predalom dobrote sodelovali tudi s Caritas Internationalis.

S političnimi spremembami konec osemdesetih smo tudi v Cerkvi videli možnost, da se spremeni zakon, v katerem je bilo Cerkvi prepovedano ukvarjanje s socialnim delom. Vsi, ki smo do sedaj sodelovali pri tem delu, ter še nekateri, ki so bili vključeni v komisije za diakonijo, smo oblikovali odbor, ki je pripravil predlog za ustanovitev Karitas.

Kako se spominjate prvih let delovanja Slovenske karitas? Imenovali so vas za direktorja ...

Za predsednika Slovenske karitas je bil imenovan mariborski škof dr. Franc Kramberger. Mene pa so

imenovali za direktorja, češ da imam največ izkušenj. Seveda je nastopil prvi problem s prostorom za pisarno, pri čemer nam je pomagal g. škof Stanislav Lenič, ki nam je odstopil del svojih prostorov ob njegovem stanovanju. Delili pa smo jih z drugimi komisijami.

Pri prvih začetkih so mi pomagali še drugi. Zelo aktiven je bil Imre Jerebic, ki je sodeloval tudi pri gradnji Materinskega doma, kasneje pa se je zaposlil kot tajnik na Slovenski karitas. Iz Maribora je sodeloval g. Branko Maček, iz Ljubljane p. Marijan Šef, kasneje pa g. Stane Kerin. Potem še ga. Metka Klevišar, pa še kar nekaj. Vseh imen se v tem trenutku ne spomnim.

6

Kakšne so bile prve naloge, ki so vas čakale z ustanovitvijo?

V začetku smo se predvsem spraševali o tem, kaj bi se dalo narediti, kje so tista področja dela, kjer lahko vstopamo. Kot sem že omenil, je bila ena prvih konkretnih nalog gradnja Materinskega doma, kasneje jesenske poplave itd. Ob vsem tem pa smo v prvih letih iskali primerno organizacijsko strukturo, vzorec Karitas iz tujine, po katerem bi oblikovali naše službe. Veliko smo sodelovali s Karitas Nemčije, Avstrije in od njih dobili tudi prvo pomoč pri tem delu.

Tudi v reviji Ognjišče je bilo prva leta precej reportaž in poročil o delu Karitas, kar je tudi pripomoglo k prepoznavanju njenega dela.

Slovensko karitas ste vodili približno tri leta. Zakaj ste prepustili direktorsko mesto?

Slovensko karitas sem vodil poleg svojega dela pri reviji Ognjišče. Poleg tega smo v tistih letih pripravljali tudi vse potrebno za nastanek Radia Ognjišče, pri čemer sem tudi sodeloval. Pota iz Kopra v Ljubljana večkrat tedensko so postala naporna in težko je bilo vse uskladiti. Na Slovenski karitas pa so potrebovali celega človeka, tako da sem se odločil, da preneham aktivno sodelovati pri tem in se posvetim delu na projektu Ognjišče.

Ali ste ob ustanavljanju Slovenske karitas pričakovali tak razmah in uveljavitev?

Seveda ne. V vidu smo imeli škofijske in župnijske Karitas, nikakor pa nismo načrtovali takega števila in toliko nalog, kot se jih je razvilo v tako kratkem času. Karitas mora dobiti priznanje javnosti, mora imeti tak status kot druge podobne ustanove.

Zakaj se je po vašem mnenju v Sloveniji dobrodelna dejavnost tako razširila?

Slovenci imamo poleg vseh slabih lastnosti tudi nekaj zelo dobrih. Smo mehki po srcu, imamo čut za bližnjega, smo radodarni, sočutni – altruisti, če uporabim bolj moderno besedo. Zato je treba dati ljudem priliko, da to naredijo. Ljudi je treba nagovoriti, kar pa je seveda odvisno od vseh nas, v župnijah od župnikov in drugih odgovornih. Prav tako so pomembni mediji, ki ustvarjajo javno mnenje. Treba je pisati, govoriti, spodbujati ljudi.

Ste urednik revije, ki je v prvi vrsti namenjena mladim. Kako bi ocenili pripravljenost mladih za dobrodelnost?

Mladi so zelo dovezetni za stisko, znajo se žrtvovati za druge. Vrednote, kot so dobra dela in drugi ideali, so med mladimi zelo prisotne. Mladi imajo tudi veliko energije in volje. Vendar se moramo zadevati, da smo odgovorni, da te mlade pravilno usmerimo.

Najbolj osnovno je usmerjanje mladih v župnijah, ki so kot kapilare v telesu. Župniki jih morajo nagovoriti in jim dati delo, naloge, ki jih zmorejo. Če lahko mladi

sodelujejo kot prostovoljci na Brezjah ob romanju bolnikov in invalidov, potem se te mlade mora vključiti tudi v župnijo, vzorec se lahko samo prenese ob župnijskem srečanju. Možnosti so neomejene.

Drugo, kar vidim, pa je, da bi se lahko organizirane t. i. šole za prostovoljce Karitas. Krajev za organiziranje takih srečanj je veliko, treba bi bilo narediti program, kjer bi se mladi učili in pripravljali za bodoče prostovoljce. Morda duhovna srečanja, v katera bi se vključila karitativna drža, ali ob počitniških tednih. Mladi potrebujejo druženje in s ponudbo druženja jih lahko oblikujemo.

Kakšna je po vašem mnenju nadaljnja pot razvoja Karitas?

Zelo pomemben je stik s terenom. Tu je največ možnosti za razvoj in tudi največ potreb. Ne smemo pozabiti osamljenih in razvoja čuta vseh ljudi, da opazijo potrebe ljudi. Samo pogledajte, koliko ljudi je danes osamljenih, umirajo, pa ne vemo zanje. Greh je, da ljudi pustimo v občutku, da so nezmožni, da jih ne potrebujemo. Naredimo uslugo tem ljudem z vključitvijo. Preko tega pa jih tudi vzgajamo za odprtost do soljudi.

Ali imate ob koncu kakšno posebno sporočilo za sodelavce Karitas?

Najprej bi rad čestital Slovenski karitas, da je dobila status humanitarne organizacije (*Slovenska karitas je pridobila status humanitarne organizacija nekaj mesecev pred intervjujem, op. ur.*). S tem se ji odpirajo nove možnosti. Najprej seveda za več sredstev, še bolj pomembno pa je, da je njena dejavnost v javnosti priznana in se ni treba več skrivati za drugimi imeni, kot se je to dogajalo v preteklosti. Seveda pa si želimo, da bi Karitas ohranila podobo poštene in transparentne organizacije.

Pogovarjala se je Helena Zevnik Rozman.

varujmo življenje

OPUSTITEV ZDRAVLJENA

zbrala: Helena Zevnik Rozman

V februarški številki smo predstavili pojem paliativno zdravljenje, ko ga je predstavil prof. dr. Matjaž Zwitter (2019) v knjigi Pogovarjamo se o evtanaziji. Z željo, da čim bolj razjasnimo pojme, danes predstavljamo, kaj pomeni opustitev zdravljenja, kot jo je v prej omenjeni knjigi opredelil prof. dr. Matjaž Zwitter.

Precej nejasnosti in zmedenih pojmov je pri govoru o pasivni evtanaziji. Pasivna evtanazija naj bi zajemala situacije, ko zdravstveno osebe ne uvaja ukrepov ali pa opušča ukrepe, ki bi sicer morda podaljšali bolni-

kovo življenje, vendar bi s tem le podaljševali njegovo trpljenje.

Najprej moramo poudariti, da je v skladu z Zakonom o pacientovih pravicah in tudi v skladu z zdravniškimi etičnimi kodeksi pogoj za vsak zdravniški ukrep soglasje bolnika ali, če privolitve ne more podati sam, soglasje njegovih bližnjih. Prav tako ima bolnik vedno pravico, da odkloni nadaljevanje zdravljenja, ki ga ne želi. Nikogar ne smemo proti njegovi volji priključevati na aparate ali mu podaljševati trpljenja. Tiste, ki podpirajo uzakonitev evtanazije v strahu, da jih bodo morda zdravniki proti koncu življenja »mučili«, lahko takoj pomirimo: nihče jim ne more vzeti pravice, da sami ali preko svojih zastopnikov odklonijo zdravljenje, ki ga ne želijo. Vsakdo lahko to svojo željo tudi zapiše kot vnaprej izraženo voljo, ki ji morajo zdravniki slediti v primeru, da kasneje bolnik svoje volje ne bo mogel izraziti. Takšno pravico zagotavlja naš Zakon o pacientovih pravicah pa tudi Resolucija 1859 Parlamentarne skupščine Sveta Evrope (2012).

Akademik profesor Janez Milčinski nam je študentom dejal: *»Kolegi, če igrate šah z dobrim šahistom in izgubite kraljico, boste igro predali. In verjemite, smrt je zelo dober šahist.«* Kadar nam strokovno znanje pove, da je boj z boleznijo izgubljen, zdravnik upravičeno opusti vse, kar bolniku le podaljšuje trpljenje.

Opustitev neutemeljenega intenzivnega zdravljenja ni evtanazija, pač pa strokovno, etično in tudi pravno edina prava pot. K takšnemu ravnanju nas zavezujejo strokovne in etične smernice pa tudi dokumenti, kakršen je Napotilo glede odločanja o zdravljenju ob koncu življenja (Evropski svet 2014). Bolniku in svojcem na njim razumljiv način pojasnimo svojo določitev, za katero pa ne potrebujemo soglasja. Opustitev intenzivnega zdravljenja je predvsem strokovno vprašanje, na katero ljudje brez medicinske izobrazbe ne morejo odgovoriti, poleg tega pa jih v obdobju boleče resnice o slabi napovedi poteka bolezni ne želimo obremenjevati z zahtevo po soglasju. Res je: soglasje bolnika ali (če ni popolnoma avtonomen) njegovih bližnjih je obvezno pri vsakem invazivnem zdravniškem ukrepu – ne pa tudi pri opustitvi ukrepa. Zdravnik torej ne sme bolniku narediti ničesar proti njegovi volji, tudi bolnik ali njegovi svojci pa ne morejo od zdravnika zahtevati dejanja, s katerim zdravnik ne soglaša, ker bolniku ni v korist. Ob tem naj vendarle poudarim dvoje. Prvič: odločitve naj ne sprejme posamični zdravnik, pač pa naj z njo soglaša zdravniški konzilij. Drugič: bolniku in svojcem moramo na razumljiv in sočuten način predstaviti dejstva o poteku bolezni in o možnostih nadaljnega paliativnega zdravljenja.

Še vedno se žal dogaja, da zdravniki tudi v brezupnem stanju napotijo bolnika v urgentni center, naročajo invazivne preiskave in nadaljujejo z intenzivnim

zdravljenjem. Po več desetletjih dela z bolniki z rakom ocenjujem, da je to v onkologiji najpogostejša strokovna napaka. Mnoge bolnike še v zadnjem mesecu življenja zdravijo s kemoterapijo, ki življenja ne podaljša, hkrati pa bistveno poslabša kakovost bolnikovega življenja (Prigerson 2015 v Zwitter 2019). Podobne vzorce neprimerne intenzivnega zdravljenja bi zanesljivo našli tudi pri drugih vejah medicine. Zagovorniki evtanazije takšno neprimerno izkušnjo uporabijo kot primere, ko naj bi bila upravičena opustitev zdravljenja po njihovem »pasivna evtanazija«. Ne in še enkrat ne: opustitev utemeljenega intenzivnega zdravljenja je splošno sprejeta strokovna usmeritev, morebitno nespoštovanje tega pravila pa nikakor ne more biti argument v podporo evtanaziji.

Vir: Zwitter, M. (2019). *Pogovarjajmo se o evtanaziji*. Ljubljana: Slovenska matica.

stiske sodobne družbe

POT IZ ZASVOJENOSTI – TELESNO, ČUSTVENO IN DUHOVNO OČIŠČEVANJE

Drago Sukič

Pot iz zasvojenosti je sicer specifična za vsakega posameznika, vendar vključuje določene korake, ki se jim ni mogoče izogniti. Tako mora vsak, ki ima težave z zasvojenostjo, opraviti temeljito telesno, čustveno in duhovno očiščevanje, če želi vzpostaviti trajno abstinenco. Pri tem se mu maščuje vsakršno hitenje, površnost ali površinskost. Tako kot je zasvojenost terjala od njega veliko časa, ga očiščevanje terja v približno enaki meri, zato se ga je treba lotiti z veliko mero potrpežljivosti in doslednosti.

Najprej se mora posameznik telesno očistiti od droge ali alkohola oziroma opustiti odvisniško vedenje (pornografijo, igre na srečo ipd.). **Telesno očiščevanje** se začne z abstinenčno krizo, ki za zasvojenca predstavlja eno največjih ovir na poti k treznosti. Sam čas in proces telesnega očiščevanja je odvisen od tega, katere substance je posameznik užival, in predvsem, koliko časa je to počel. Telesno očiščevanje (detoksikacija) praviloma poteka v zdravstvenih ustanovah pod zdravniškim nadzorom, saj so pogosto možni različni zapleti.

Veliko bivših odvisnikov izpoveduje, da so bili k telesnemu očiščevanju od droge tako ali drugače prisiljeni. K temu jih je morda »prisilila« družina, delodajalec, finančne težave, slabo zdravje itd. Zasvojenec si namreč izoblikuje tako imenovane obrambne meha-

nizme, najpogostejša sta minimaliziranje in zanikanje. Zanikanje se kaže v tem, da se okolica zelo dobro zaveda težav, ki jih ima posameznik zaradi zasvojenosti, sam pa si jih nikakor noče priznati.

To pomeni, da se zasvojenec sam, brez zunanje motivacije ali pritiska, zelo verjetno ne bo nikoli odločil za treznost. Ob pomisleku, da bi stopil na pot treznosti, se mu namreč prebudijo zelo mešani občutki. Gre za veliko mero odporov in ambivalence, tehtanja dejavnikov za in proti. Zasvojenost namreč pomeni, da je posameznik izgubil kontrolo odločanja, saj ne zmore vzdrževati kontrole glede poseganja po alkoholu/drogi ali določenem vedenju. To pa tudi pomeni, da je izgubil moč kontrole, da bi se sam odločil za treznost. Zavedanje tega dejstva je bistvenega pomena tako za svojce kakor tudi za vse, ki nudijo podporo posameznikom pri rehabilitaciji iz zasvojenosti.

Tudi spoznanja nevrobiologije zasvojenosti nam lahko v veliki meri olajšajo razumevanje težavnosti prvih korakov na poti iz zasvojenosti. Ob uživanju substanc ali odvisniškem vedenju so se v možganih zasvojenca sproščale neobičajno velike količine dopamina oziroma občutkov ugodja. Zaradi spremenjenega delovanja možganskega sistema nagrajevanja običajnega občutka ugodja, kot je uživanje hrane, povezanost z drugimi, doseganje ciljev ipd., ni več zaznaval in so mu ostali le užitki, povezani z drogo. To pomeni, da vsakega zasvojenca na poti k trajni treznosti čaka naporna pot, saj se morajo možgani »resetirati« oziroma ponovno navaditi na običajne odmerke dopamina (užitkov). Ker so v možganih shranjeni spomini na užitke, povezane z drogami, se bodo predvsem v začetni fazi pojavljala tudi močna hlepenja po drogi (cravingi). Sprožilec za tako hlepenje je lahko karkoli, kar je bilo povezano z uživanjem substanc (substanca, kraj, oseba, vonj, glasba ...), zato se je takim dražljajem, predvsem na začetku, treba izogibati. Predvsem pa bo moral posameznik izgraditi mehanizem in sposobnost za preložitev ugodja v smislu: najprej je potrebno vložiti napor, določeno mero odrekanja, nato pa ob doseženem cilju sledi tudi nagrada oziroma občutek ugodja. Nevroznanost temu reče, da se mora v možganih vzpostaviti nova hedonska pot oziroma nove nevronske povezave. Lahko bi rekli, da se morajo izgraditi nove »magistrale skozi neprehoden gozd«. Vse to pa zahteva čas, veliko ponavljanja, doslednosti, discipline in precej napora. Bivši zasvojenec mora tako krepiti prefrontalni korteks, katerega funkcija je načrtovanje, predvidevanje in zavedanje posledic določenega ravnanja, nadzorovanje čustvenih procesov itd. Ta del možganov namreč ob pojavu hlepenja po drogi deluje kot zavora, da posameznik lahko pravočasno prepreči zdrs ali recidiv.

Tako kot je nujno telesno očiščevanje, je na poti iz zasvojenosti k treznosti potrebno tudi **očiščevanje na čustveni ravni**. Zasvojenec je bil z drogo oziroma z odvisniškim vedenjem v močni čustveni navezanosti. Navezanost je močna bio-psihološka vez, bistvenega pomena za preživetje, in vključuje močna čustva, saj se preko objekta navezanosti zadovoljujejo bazične potrebe po pripadnosti, varnosti in ljubljenosti. Čustveno očiščevanje pomeni, da se posameznik poslavlja od nečesa oziroma nekoga, ki mu je v trenutkih čustvene bolečine, osamljenosti in notranje praznine nudil začasno oporo, tolažbo in varnost. Kot zasvojenec se je namreč izogibal resničnemu čustvenemu doživljanju, sedaj pa se bo moral učiti spoprijemanja z realnimi občutki in naporji brez umikanja v omamljenost. To je zanj nekaj povsem novega, zato ga bodo pogosto preplavljali občutki nemoči, jeze, sramu, krivde in žalosti. Vsa ta čutenja so bila zanj enkrat pretežka, preveč boleča, zato si je bolečino lajšal s pomočjo substanc, kar pa ga je privedlo do zasvojenosti.

Čustveno očiščevanje traja bistveno dlje kot telesno. Vsaj v prvi fazi posameznik tega ne zmore sam, zato je za določen čas (do dve leti) smiselna oziroma nujna vključenost v terapevtske skupnosti oziroma terapevtske programe, kjer je deležen strokovne podpore in pomoči.

Telesnemu in čustvenemu očiščevanju sledi še **duhovno očiščevanje**. Posameznik si mora priznati, da je dolgo »verjel in nasedal različnim lažem«. Postopoma si mora priznati, da je pri reševanju svojih težav izbiral napačno pot, ki je nudila zgolj navidezne rešitve. Priznati si mora, da so ga laži, ki jih je »zaužil« tako kot Eva prepovedan sadež, zapeljale v »peklo zasvojenosti«. Zato je nujno, da si prizna svojo resničnost. Ni močnejšega zdravila za zdravljenje zasvojenosti kot prav sprejemanje svoje resničnosti, in brez tega zasvojenec ne bo dosegel treznosti. Že dolgo namreč velja spoznanje, da resnica osvobaja in rešuje!

Duhovno očiščevanje tako vključuje tudi postopno očiščevanje od zgrešenih predstav samega sebe, zgrešenega odnosa do življenja in življenjskih nalog. Iz tega sledi, da pot iz zasvojenosti k treznosti dejansko pomeni: telesno in čustveno očiščevanje, sprava s svojo preteklostjo, pot k svojemu resničnemu »jaz«, vračanje k samemu sebi in svojemu bistvu, sprejemanje zunanje (po)moči ter pot k odkrivanju resničnega pomena in smisla življenja.

*mag. Drago Sukič, spec. ZDT
Zavod Pelikan - Caritas*

*Programi socialne rehabilitacije zasvojenih Zavoda
Pelikan - Caritas sofinancirajo MDDSZ, Slovenska karitas
(s sredstvi FIHO) ter lokalne skupnosti.*

v luči strokovnosti

USMERITVE PROSTOVOLJCEM KARITAS ZA POMOČ OSEBAM, ZASVOJENIM Z ALKOHOLOM

Milena Finc

Prvi razgovor

Na prvem razgovoru je treba ugotoviti, s katerimi snovmi (kemične zasvojenosti) in vedenji se zasvojeni pretežno omamlja: ali je to alkohol, so prepovedane droge, zloraba zdravil, kaj drugega? Pomembno je ugotoviti, katere snovi oseba prvenstveno ne more opustiti oz. jo je strah prenehati to snov/vedenje konzimirati, kljub temu da razumni del nje želi opustiti zasvojenost.

Zasvojeni lahko vztraja v zasvajanju, ker se boji, da bi doživel abstinenčni sindrom, s čimer morda že ima predhodno neprijetno izkušnjo (npr. epileptični napad, delirij, halucinacije itd.). Zasvojeni, ki pride na razgovor, je razdvojen med željo po prenehanju pitja in željo po nadaljevanju lagodnega življenja brez vlaganja truda za doseganje lastnih ciljev, ki jih trenutno nima oz. jih je opustil. Alkoholna omama mu zagotavlja lažni, a kratkoročen občutek, da se bodo težave (ki jih vsak človek ima, saj so del življenja) že nekako rešile, deloma celo verjame, da bodo kar izginile.

Morda v trenutku, ko je zasvojeni pred vami, deluje zelo zainteresiran za vstop v neko obliko zdravljenja – psihosocialne rehabilitacije. Vendar je njegova volja v tem času v resnici še zelo krhka in je zgolj odraz stiske te osebe. Tudi sam zasvojeni v tem času že ugotavlja, da ima težave zaradi zasvojenosti, vendar globoko v sebi še vedno verjame, upa, da bo nekoč lahko občasno zmerno užival v pitju alkohola kot ljudje, ki niso zasvojeni. Verjame, da bo to mogoče, ko pride z zdravljenja – rehabilitacije, do takrat se je pripravil odreči uživanju zasvojitvenih snovi.

Volja po zdravljenju – rehabilitaciji lahko preneha takoj, ko oseba pride z razgovora. Zato je pomembno, da se, če je mogoče, z zasvojenim dogovorite in naredite konkreten dogovor, ki je zanj čim bolj zavezujoč. Primer zaveze npr. je, da zasvojeni še takrat, ko je z vami, pokliče v določeno ustanovo in povpraša o možnosti vključitve v zdravljenje – rehabilitacijski program. S strokovnjakom na drugi strani se pogovorite tudi vi in jasno poveste, da ste zasvojenemu na voljo kot pomoč in da boste kot prostovoljec šli z njim tja in tja, če bo to potrebno. Smiselno je, da se zasvojeni dogovori za čimprejšnji razgovor. Manj kot bo preteklo časa med vašim razgovorom in razgovorom

za vstop v nek program (npr. terapevtsko skupnost), bolje bo.

Kadar zasvojeni, potem ko je že dogovorjen za sestanek, začne iskati izgovore, kaj vse mora nujno postoriti, preden gre na razgovor ali vstopi v rehabilitacijski program, mu pojasnite, da je to npr. le informativni razgovor in da v primeru, če se ga ne bo udeležil, morda ne bo več imel možnosti vstopa v ta program. Ne dopustite, da vas zasvojeni zavede z odlašanjem. Seveda ga je strah, saj se podaja v neznano in ne ve, kaj ga čaka. Strah je v tem primeru zelo človeški in normalen odziv. A ga lahko zmanjšamo s tem, da se za stvari dogovorimo čim prej.

Za vstop v terapevtsko stanovanjsko skupnost ali komuno bi bilo idealno, če bi bila oseba pred tem vsaj mesec dni hospitalizirana na alkoholškem oddelku v psihiatrični ustanovi. Pomoč medicine je tu dobrodošla in zaželena. Ni pa dovolj in večina zdravljenih alkoholikov na tem mestu izraža željo po daljšem zdravljenju s psihosocialno podporo kot nadaljevanju bolnišničnega zdravljenja. Za osebe, ki nimajo družine oz. so odnosi z le-to in svojci zelo nefunkcionalni ter so pripravljene na vključitev v terapevtsko skupnost, se priporoča ena teh vključitev ali vsaj vključitev v celotno svetovalno psihosocialno podporo družinam, brez bivanja v skupnosti, kjer pa so v proces vključeni tudi svojci.

Koraki k ozdravitvi

Najpomembnejše pri koristni pomoči alkoholiku je, da se mu omogoči, da naredi prve korake v smeri zdravljenja – rehabilitacije, ki pa so, kot smo ugotovili, še zelo negotovi, kljub morebitnemu vtisu, da je zelo zainteresiran za zdravljenje – psihosocialno rehabilitacijo. Alkoholik se bo morebitnemu zdravljenju – rehabilitaciji izogibal toliko časa, dokler se bo lahko, torej dokler mu bodo ljudje okoli njega in družba to omogočali.

Navkljub temu da je pomagati sočloveku plemenito in zaželeno dejanje, je definicija pomoči alkoholiku (in še pri nekaterih drugih zasvojenostih) nekoliko drugačna kot pri drugih ranljivih skupinah. Alkoholiku ne pomagamo, če mu dopovedujemo, naj ne pije, če mu skrivamo pijačo, če mu dajemo vedeti, da nam je dovolj njegovega vedenja, ker ne drži obljub. Ni mu v pomoč, če mu žena »zagrozi«, da se bo ločila od njega, če ne bo prenehal piti, ali če ga šef v službi opozarja, da mu bo dal odpoved, pa tega potem ne naredi. Alkoholik bo pod vplivom pritiska predvidoma resda prenehal piti za neko krajše, morda tudi daljše obdobje, dokler pač bo trajala »nevarnost«, da mu bodo nekaj odvzeli, omejili itd., oz. dokler misli, da bo nekaj izgubil (zakon, službo, otroke ipd.), nato se bo peklenski krog zasvojenosti oz. pitja ponovil. Zato se od vseh oseb, ki so v stiku z njim in ki mu želijo po-

magati, pričakuje, da tudi naredijo, kar so rekle, da bodo naredile, kar pa ni vedno lahko in ima pogosto tudi neprijetne posledice za te osebe, npr. svojce. To je tudi razlog, zakaj ljudje težko naredijo prav tisto, kar ocenjujejo, da bi bilo dobro in koristno, da bi naredili, saj bi pri tem tudi sami veliko izgubili, predvsem določene koristi oz. lagodno življenje, ki po drugi strani to niti ni. Te izgube so lahko trajne – za vedno, zato je npr. svojcem tvegano sprejeti takšne odločitve.

Dejstvo o strahu pred izgubo in spremembami pove ogromno o tem, da je alkoholizem bolezen celotnega družinskega sistema, in ne samo problem enega družinskega člana: aktivnega alkoholika, ki je videti najbolj uničen. Vsi v družini (partnerstvu, starševstvu) morajo nekaj spremeniti v svojem načinu vedenja, medsebojnih interakcijah, glede na to, da vsi igrajo vloge, ki niso takšne, kakršne naj bi ljudje živeli v psihosocialno urejeni družinski celici, kjer vsakdo prevzame odgovornost zase in za svoja dejanja ter posledično za svoje življenje. Hkrati se ob tem vsi vpleteni trudijo soustvarjati ljubečo družinsko, partnersko, starševsko skupnost, kjer je prostor tudi za drugega in njegove potrebe.

Dokler je v neki družini prisoten alkoholizem, razmerja v tej družini pač niso zdrava, nihče od družinskih članov psihološko gledano ni dovolj urejen in zdrav, zato si morajo vsi poiskati strokovno pomoč, najsi bo to vključitev v neko skupnost, klub, skupino za zdravljenje alkoholikov, podporo svojcem ali podobno. Ni dovolj, da se tem osebam le prisluhne, da se lahko izpovejo, kako ob alkoholiku trpijo, saj morajo tudi svojci alkoholika spremeniti dožemanje tako sebe kot drugega, da bi lahko živeli svoje življenje z alkoholikom ali brez njega. Dejstvo je, da nihče, ne prostovoljci ne strokovnjaki ne osebje, h kateremu se zasvojeni zatečejo oz. pri njem poiščejo pomoč, nima čarobne paličice oz. odgovora na to, ali bodo partnerja in otroci po obdobju zdravljenja – rehabilitacije še našli pot drug do drugega in zaživel kot urejena družina ali ne. O tem se bodo seveda odločali zasvojeni in partner ter otroci sami, skupaj in vsak posebej, ko bo čas za to in potem, ko bo vsak od njih na poti okrevanja od razbolelih odnosov zaradi prisotnosti alkohola v družini ugotovil, kako želi naprej.

Milena Finc, mag. ZDŠ, je zaposlena v programu Vrtnica – socialna rehabilitacija oseb s težavami zaradi zasvojenosti z alkoholom/programu Skupnosti Most, ki delujeta v okviru Zavoda Karitas Samarijan.

karitas mladih

KAJ JE SOLIDARNOST?

zbral: Luka Oven

V opredelitvah lahko preberemo, da je solidarnost enotnost, ki temelji na skupnih interesih, ciljih, standardih in simpatijah. Je vezivo, ki povezuje ljudi v družbeni skupini. Tej definiciji manjka element izražanja solidarnosti, delovanja, prosocialne akcije. Ko v običajnem govoru izrečemo besedo solidarnost, imamo v mislih z besedo ali dejanjem izraženo solidarnost, vedenje, ki podpira drugega, pomaga drugim, skupini ali skupnosti. Solidarnost, ko je izražena, izboljša kvaliteto bivanja v določenem lokalnem okolju ali skupini. V programu youngCaritas – Karitas mladih je spodbujanje mladih k solidarnosti eden od poglobitvenih ciljev. Trudimo se, da solidarnost vključimo v vse naše naloge in aktivnosti. Nenazadnje tudi papež Frančišek v svojih govorih vedno znova opozarja in terja solidarnost vernikov do prikrajšanih in ogroženih ne glede na to, kateri skupini pripadajo.

V nadaljevanju je predstavljen prispevek iz revije Mladje dr. Andreja Kirbiša, izrednega profesorja na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru, na temo, ali so mladi v Sloveniji solidarni.

Ali so mladi v Sloveniji solidarni?

Glede na definicijo, da je solidarnost enotnost, ki temelji na skupnih interesih, ciljih, standardih in simpatijah, raziskovalci solidarnost analizirajo v njenih različnih pojavnih oblikah oz. dimenzijah, in sicer vedenjsko dimenzijo solidarnosti (opravljanje dela v dobrodelne namene, članstvo in aktivnosti v prostovoljskih in civilnodružbenih organizacijah) in solidarnost v stališčih državljanov, ki izražajo dobrodelnost (npr. stališča do državnih oz. institucionalnih ukrepov prerazporejanja virov od bolj do manj privilegiranih oz. bolj ranljivih skupin npr. k revnim, nezaposlenim, bolnim, beguncem idr.) (Lahusen in Grasso, 2018). V nadaljevanju si pogledajmo obe dimenziji solidarnosti mladih v Sloveniji. Analiza obeh dimenzij je pomembna ne le zato, ker se solidarnostna stališča (npr. pripravljenost pomagati drugim) lahko do različne mere dejansko odrazijo v dejanjih, temveč tudi, ker vedenjska solidarnost lahko še nazorneje kaže na dejanske prioritete glede solidarnosti kot pa zgolj načelna pripravljenost za solidarnost (dimenzija stališča) (Lahusen in Grasso, 2018).

V raziskavi Mladina 2013 je 38,2 % mladih v starosti od 16 do 27 let poročalo, da so bili v zadnjih 12 mesecih prostovoljsko aktivni. Pogostost prostovoljstva se razlikuje po kraju bivanja (več prostovoljcev je v manjših mestih in na podeželju) in po starosti,

saj so mlajši mladi aktivni nekoliko pogosteje. Ni pa bilo razlik med spoloma, glede na ekonomski status družine in izobrazbo staršev. Slednje ne preseneča v luči dejstva, da je bila med prostovoljsko aktivnimi najpogostejša oblika prostovoljstva nudenje pomoči drugim pri učenju in pomoč pri športnih dogodkih (oboje 14,4 %), sledila pa je pomoč pri kulturnih dogodkih (11,2 %).

Nadalje smo mlade povprašali o glavnem razlogu za njihovo prostovoljstvo. Na prvo mesto se je uvrstila želja pomagati drugim (54,9 %), na drugo pa želja po aktivnosti oz. družbenem angažmaju (26,7 %). Zanimala nas je tudi splošnejša pozitivna orientacija k drugim ljudem, kar lahko analiziramo v okviru vprašanja, ali mladi, preden sprejmejo kakšno odločitev, poskušajo razmisliti, kako bo vplivala na druge ljudi. 41,6 % ji je povedalo, da to zanje velja, 13,8 % pa, da zanje ne velja.

Druga pomembna ugotovitev je, da so nekatere oblike solidarnosti pozitivno povezane s participacijo v javnem življenju. Ko govorimo o participaciji, imamo v mislih predvsem različne oblike državljske participacije, bodisi politično ali protestno ali kulturno participacijo (udeležba v organiziranih ali individualnih dejavnosti na področju kulture in/ali umetnosti). Ali torej na teh področjih javnega angažiranja srečamo bolj solidarne mlade? Podatki obeh raziskav temu potrjujejo. Prostovoljno bolj aktivni mladi se denimo pogosteje udeležujejo volitev, se pogosteje kulturno udeležujejo in manj pogosto gledajo televizijo.

Sklenemo lahko, da je solidarnost pomembno družbeno vezivo in da slovenska mladina izraža relativno visoke stopnje solidarnostnih stališč in vedenj, vključno z univerzalistično solidarnostjo, ki pa je vendarle usmerjena predvsem na druge (in drugačne) pripadnike slovenske kulture. Prav tako je, podobno kot v drugih družbah, tudi v Sloveniji solidarnost bolj zakoreninjena pri nekaterih družbenih skupinah slovenskih mladih – pri tistih, ki živijo izven mestnih območij, in pri dekletih. Ugotovitev, da so različne oblike solidarnosti medsebojno povezane, kaže na t. i. učinek prelivanja (ki je prisoten tudi pri drugih oblikah družbeno odgovornega vedenja; Kirbiš in Flere, 2011), kjer se oblike solidarnosti lahko medsebojno spodbujajo oz. krepijo.

Praktične implikacije navedenih ugotovitev so, da bi solidarnost mladih v Sloveniji lahko služila kot pomemben vir izboljševanja kvalitete (so)bivanja, ki bi jo z ukrepi oz. intervencijami veljalo spodbujati še posebej pri tistih skupinah, ki solidarnost izražajo v manjši meri. Ob tem se je treba zavedati dvojega: Prvič, da utegne zvišanje solidarnostnih vedenj in stališč v eni dimenziji pozitivno prispevati k zvišanju solidarnosti

tudi v drugih dimenzijah, tako da lahko imajo tudi ožji, ciljni ukrepi širše pozitivne učinke. In drugič, solidarnost je v veliki meri posameznikov odziv na njegove objektivne pogoje bivanja, kar pomeni, da bi izboljšanje življenjskih pogojev prebivalcev Slovenije in kvalitete njihovega življenja, vključno z mladimi, v Sloveniji lahko povečalo (morda tudi univerzalistično) solidarnost, še posebej tistih skupin, ki si jo zaradi siceršnjih omejitev v življenju težje »privoščijo«. Te skupine so zaradi obojega, slabših pogojev bivanja in nižje

solidarnosti, posledično dovetnejše za populistične politične akterje, ki svojo priljubljenost gradijo na izpostavljanju (praviloma) navideznih razlik med družbenimi skupinami, s spodbujanjem medskupinskih zamer in iskanjem grešnih kozlov za družbene probleme. Na srečo se je tovrstnim trendom v sodobni družbi mogoče zoperstavljati, tudi s solidarnostjo.

Vir: Kirbiš, A., *Solidarnost mladih v Sloveniji*, V: *Mladje, Movit*, december 2018

12

MLADI se PREDSTAVIJO

Sem Urban Hajnc. Star sem 15 let in živim v Limbušu. V Župnijski karitas Limbuš sem dejaven zadnja tri leta. Tedensko pomagam pri rednem delu naše Karitas in pri drugih akcijah, ki jih organiziramo (srečanja starejših, medgeneracijska srečanja, izdelovanje adventnih venčkov ...).

Prostovoljstvo: Poleg prostovoljstva pri Karitas sodelujem tudi pri prostovoljnih akcijah, ki jih organizira naša šola.

Hobiji: Rad se družim s prijatelji, grem na kakšen sprehod v naravo, fotografiram in potujem.

Najljubša hrana: Pica.

Najljubši kraj za izlet v Sloveniji: Brezje, Bled in Bohinj.

Najljubša pesem: Oliver Dragojevič: Moj lipi andjele.

Najljubši kotiček, kjer se sprostiš: Narava.

Najljubša slovenska beseda: Ljubezen.

DOGAJA se

V času epidemije so bili mladi povabljeni, da se pridružijo akciji Naš kraj, naše srce. Vsebinska akcije je bila predstavljena že na začetku.

na obisku

NA OBISKU PRI ŽUPNIJSKI KARITAS SV. MARJETA PRI RIMSKIH TOPLICAH

Valerija Seme

»Nebo in zemlja bosta prešla, moje besede pa nikakor ne bodo prešle! Vse, kar je minljivo, se bo spremenilo v prah, ostalo pa bo vse, kar je povezano z ljubeznijo in dobrimi deli.«

To je eno izmed vodil naše Župnijske karitas Sv. Marjeta pri Rimskih Toplicah. Smo ena izmed manjših skupnosti prostovoljcev Karitas v Dekaniji Laško. Delujemo od leta 2009 in od vsega začetka se trudimo na različne načine pomagati vsem pomoči potrebnim.

»Vsak začetek je težak, in ko stopaš na neznano pot, imaš velikokrat kepo v želodcu.« Tako je začela svojo pripoved naša ustanoviteljica in voditeljica prvih 10 let, Polona Senica, ko sem jo povprašala o začetkih Karitas v naši župniji.

Na začetku delovanja smo, sicer maloštevilni, veliko truda vložili v organizacijo in kasneje v izvedbo razdeljevanja hrane. Že na začetku smo se aktivno vkl-

jučevali v delovanje župnije in priskočili na pomoč pri različnih aktivnostih – od branja Božje besede do pripravljavanja molitvenih ur, krašenja in čiščenja cerkve, pomoči pri organizaciji večjih dogodkov in kot najpomembnejše, razdeljevanja hrane in ostalih potrebščin vsem pomoči potrebnim v bližnji in tudi širši okolici. Naša Župnijska karitas že od vsega začetka deluje v kar sedmih župnijah, in sicer poleg naše domače še v župnijah Sv. Miklavž nad Laškim, Sv. Jedert nad Laškim, Marija Širje, Loka pri Zidanem Mostu, Jurklošter in Razbor pod Lisco. Iz vseh teh župnij so ljudje prihajali k nam po pomoč in število pomoči potrebnih se je iz leta v leto povečevalo, na z 90 na začetku na 120 oseb danes.

Vsako leto se nam je pridružilo nekaj novih prostovoljcev, tako da nas je danes že 12. Ni nas veliko, najpomembnejše pa je, da se v skupnosti počutimo kot v drugem domu. Med nami vlada pravo razumevanje in sprejemanje drug drugega, in tako lahko vso to radost in dobroto delimo tudi z našimi upo-

rabniki. V lanskem letu sem voditeljstvo ŽK prevzela jaz in trudim se, da nadaljujemo z zastavljenimi cilji. Seveda pa je veliko lažje delati ob takih čudovitih prostovoljcih in z našim g. župnikom, ki vedno najde čas in dobro voljo za naša mesečna srečanja.

Uspeli smo pridobiti in urediti skupne prostore Karitas, kjer lahko danes uresničujemo naše poslanstvo. Pri prenovi garaže in kleti, ki sta danes pisarna z malo kuhinjo in večji prostor za razdeljevanje hrane, smo sodelovali vsi prostovoljci in kar nekaj naših dobrotnikov, ki so s svojimi darovi in delom pripomogli, da danes lahko delamo v svojih prostorih. Tudi Škofijska karitas Celje nam je priskočila na pomoč pri nabavi IR-panelov za ogrevanje ter keramike. Vsem skupaj in vsakemu posebej Bog povrni za vse dobro.

Poleg razdeljevanja živilskih in ostalih potrebščin našim pomoči potrebnim z velikim veseljem pripravljamo tudi delavnice za odrasle in otroke. Radi bi pokazali mladim, kako se je včasih živelo in delovalo v naših župnijah, zato smo v lanskem letu pred velikonočnimi prazniki organizirali delavnico izdelave rož iz krep papirja. Rože smo potem uporabili v naslednji delavnici o pletenju butaric in jih vpletali v butarice z zelenjem za cvetno nedeljo. Povabili smo starejše, ki so prikazali, kako so butarice pletle včasih, in ob delu smo slišali mnogo zgodbic. Med drugim tudi to, da se je v butarico vpletlo vsaj pet vrst lesa, vsaka za eno cerkveno zapoved. Les butare so ponekod morali otroci, potem ko so jo blagoslovljeno prinesli od svete maše, raznositi po poljih in njivah, da bi s jih tem obvarovali pred naravnimi ujmani in poskrbeli za obilen pridelek. Največkrat pa se vejica še danes zatakne na podstrešja poslopij in s tem hišo varuje pred ujmo in strelo. Ob gremenju pa se vejice butare zakurijo v peči, da bi odgnale strelo in točo.

Ob pripovedovanju takšnih zgodb in pletenju čas hitro mine, nastanejo prelepe butare in mladim in starejšim ostanejo lepi spomini.

V adventnem času pripravimo tudi delavnico izdelovanja božičnih okraskov ter delavnico izdelave božičnih voščilnic. S tako narejenimi okraski, ki so iz naravnih materialov, okrasimo smrečico v cerkvi, zato poskrbimo, da vsako leto naredimo nekaj novega, drugačnega. Z malo domišljije in pridnih rok nastanejo prave umetnine. Z izdelavo voščilnic pa bi radi spodbudili pisanje božičnih in novoletnih voščilnic, saj sodobni načini pošiljanja voščil vedno bolj izpodrivajo tisto čudovito ročno napisano voščilo. S prostovoljnimi prispevki, ki jih dobimo za te voščilnice, poskrbimo za poravnavo stroškov in kupimo živila za pomoči potrebne.

V lanskem letu smo pripravili tudi predavanje o demenci, tej med nami vedno bolj prisotni bolezni. V goste smo kot predavateljico povabili prof. Saro Črepinšek, ki je zaposlena kot delovna terapevtka za starostnike z demenco v Domu sv. Jožef v Celju. Predavanje smo izvedli na dveh župnijah in upamo, da smo vsaj malo pripomogli k boljšemu razumevanju te bolezni.

Z velikim veseljem se udeležujemo tudi različnih predavanj in dogodkov, ki jih organizira ŠK Celje, še predvsem nam je ljubo vsakoletno romanje na Ponikvo. Vedno znova nas navdihuje in nam daje nove moči za delo.

V tem času, ko smo vsi izolirani in s strahom razmišljamo, kaj nas čaka, nam nova tehnologija omogoča, da še vedno najdemo stik drug z drugim, tolažilno besedo in spodbudo za naprej. Z Božjo pomočjo bomo spet zaživel polno življenje. Velikih načrtov ne delamo, trudili pa se bomo izpolnjevati Božjo voljo in v vsakem trenutku slediti svojemu poslanstvu ter biti solidarni, ljubeznivi in usmiljeni. Verjamem, da bomo s skupnimi močmi zmogli delati svet lepši.

MNOGO DOBREGA OPUSTIL

Marjan Dvornik

»Čas se je dopolnil in Božje kraljestvo se je približalo. Spreobrnite se in verujte evangeliju!« (Mr 1,15)

Ves postni čas so odmevale Jezusove besede, poziv, da nekaj naredimo pri sebi. Ni rekel, da naj spreminjamo druge ljudi, ampak da se posvetimo sebi, preverimo, kje so naše šibke točke, kje smo na napačni poti, in vse to popravimo. Spreobrniti pravzaprav pomeni spremeniti. Jezus pričakuje, da spremenimo svoje misli, opustimo prazne besede in da postanejo naša dejanja vse bolj podobna njegovim. Še bolj jasna navodila pa najdemo v novozaveznih spisih. Samo za primer navajam dva odlomka:

»Sicer pa so dela mesa očitna. To so: nečistovanje, nečistost, razuzdanost, malikovanje, čaranje, sovraštva, prepirljivost, ljubosumnost, jeze, častihlepnosti, razprtije, strankarstva, nevoščljivosti, pijančevanja, žretja in kar je še takega. Glede tega vas vnaprej opozarjam, kakor sem vas že opozoril: tisti, ki počenjajo takšne stvari, ne bodo podedovali Božjega kraljestva.« (Gal 5,19-21)

»Treba je, da odložite starega človeka, kakor je živel doslej in ki ga uničujejo blodna poželenja, da se prenovite v duhu svojega uma in oblečete novega človeka, ki je po Bogu ustvarjen v pravičnosti in svetosti resnice.« (Ef 4,22-24)

Pavel Efežanom izrecno poudari, da je treba odložiti vse, kar ni skladno z Jezusovim zgledom. To pa je že proces spreobrnjenja. Večina med vami bo rekla, da je to opustila že davno. Z bližnjim imamo prijateljske odnose, ne sovražimo tistih, ki mislijo drugače kot mi, ne pulimo se za položaje in častna mesta, nagrade in priznanja, ne iščemo rešitev v novodobnih praksah, ne prelamljamo obljub Bogu – ne teh pri sklenitvi zakona ne onih pri zavezi celibata. Kaj pa naj spremenim danes? Že dalj časa me nagovarja kesanje, ki ga molim(o) na začetku vsakega evharističnega slavja, ko Boga prosim(o), da odpusti vse, kar sem (smo) dobrega opustil(i). Še posebno mi je ta molitev postala predmet spraševanja, ko sem prebral Haeringovo razlago, v kateri kesanje na začetku maše postavi v isto vrsto kot zakrament sprave. Pri spovedi pa povem konkretne misli, besede in dejanja. Tako bi moralo biti tudi pri izgovarjanju tega kesanja. Pa je res tako? Ko sem na skupini spraševal, kaj je tisto, kar so dobrega opustili, so bili v zadregi. Mislim celo, da je večina udeležencev pri maši lahko v zadregi

glede te pomanjkljivosti, ki pa v veliki meri odraža pristno evangeljsko držo. Ne spregledati priložnosti za dobro delo je znamenje velike občutljivosti za potrebe bližnjega.

Ta zapis sem zastavil s tem uvodom zato, ker vsaj v naši škofiji vidim, da v mnogih župnijah duhovniki niso navdušeni nad razvijanjem prostovoljstva. Imajo mnogo »tehtnih« razlogov, da ne ustanovijo Župnijske karitas. Niti vsa škofova prizadevanja ne spremenijo njihovega stališča. Zato razumem Škofijsko karitas kot pobudnika in razvijalca te tretje veje pastore. V novih prostorih že začenjamo z novimi programi in veselje nad temi izkušnjami je veliko. Sejemo gorčična zrna in srčno upamo, da bodo padla na plodna tla. Eden od teh programov je namenjen tudi izgradnji mreže »škofijskih« prostovoljcev. To bo mreža prostovoljcev, predvsem iz župnij brez Župnijske karitas, ki bo omogočila dostop do pomoči tudi tistim, ki so bili do sedaj spregledani. Razlog za tako rešitev je v podatku, da v Sloveniji živi pod pragom revščine več kot 13 % prebivalcev, kar za našo škofijo pomeni več kot 22.000 ljudi oziroma več kot 5.000 družin. Humanitarne pobude niti približno ne najdejo vseh teh ljudi. Vsak si lahko za svojo župnijo izračuna, koliko je pomoči potrebnih. V to številko so zajeti samo materialni pogoji za dostojno življenje, je pa ob tem še veliko drugih potreb, za katere bo treba poskrbeti.

Sedaj se vrnem na začetek. Ali sem tudi jaz med tistimi, ki je opustil kako dobro delo? Ali si tudi ti med njimi? Mislim, da ni dovolj, da pri kesanju priznam, da sem veliko dobrega opustil. Jezus pričakuje konkretno spremembo. Najprej, da opazimo potrebe, potem, da se odločimo s temi ljudmi navezati zaupen odnos, nato pa jim omogočiti dostop do pomoči. Marsikdo med vami, bralci, ima možnost, da nadomesti prošnjo za odpuščanje opuščenih dobrih del s konkretno odločitvijo pomagati reševati stisko v svoji okolici.

Za konec naj povem, da sem opazil, da je med sedanjimi prostovoljci kar nekaj takih, ki bi pomoč potrebovali, pa se tega niti ne zavedajo ali pa pomoči nočejo sprejeti. To pa je že naslednja zgodba.

BLAGOR USMILJENIM, KAJTI USMILJENJE BODO DOSEGLI

papež Frančišek

prevod: Andreja Červek, vir: Vatican news

»Blagor usmiljenim, kajti usmiljenje bodo dosegli« (Mt 5,7), se glasi peti blagor, ki vsebuje neko posebnost. Je edini, kjer vzrok in rezultat sreče sovpadata, kar je usmiljenje. Tisti, ki dajejo usmiljenje, bodo našli usmiljenje, bodo 'pousmiljeni'.

Usmiljenje je srce Boga

Tema vzajemnosti odpuščanja ni navzoča samo pri tem blagru, ampak se v evangeliju ponavlja. Kako bi sploh lahko bilo drugače? Usmiljenje je samo srce Boga! Jezus pravi: *»Ne sodite in ne boste sojeni. Ne obsojajte in ne boste obsojeni. Odpuščajte in vam bo odpuščeno«* (Lk 6,37). In Jakobovo pismo pritrjuje, da *»usmiljenje slavi zmago nad sodbo«* (Jak 2,13).

A predvsem v očenašu molimo: *»Odpusti nam naše dolge, kakor smo tudi mi odpustili svojim dolžnikom«* (Mt 6,12). Ta prošnja je edina, ki se na koncu ponovi: *»Če namreč odpustite ljudem njihove pregreške, bo tudi vaš nebeški Oče vam odpustil. Če pa ljudem ne odpustite, tudi vaš Oče ne bo odpustil vaših pregreškov«* (Mt 6,14-15; glej KKC 2838).

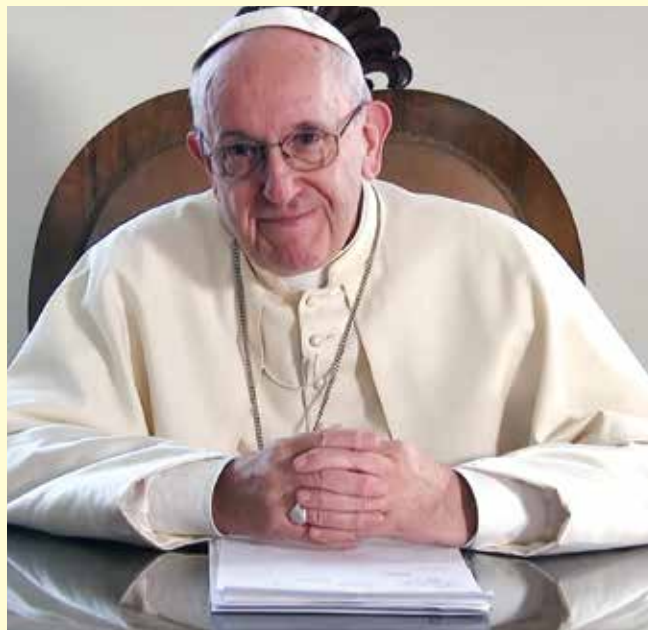
Odpuščanje dati in prejeti

Kot je izpostavil papež, se dve stvari ne moreta ločiti: dano odpuščanje in prejeto odpuščanje. A mnogo oseb ima težave in ne zmore odpustiti. Velikokrat je doživeto hudo tako veliko, da se odpuščanje zdi kakor plezanje na zelo visoko goro, kakor ogromen napor. To dejstvo vzajemnosti usmiljenja kaže, da moramo spremeniti perspektivo, česar pa po Frančiškovih besedah sami ne moremo narediti, zato moramo prositi za Božjo milost. Če namreč peti blagor obljublja, da bomo našli usmiljenje, in če v očenašu prosimo za odpuščanje dolgov, to pomeni, da smo mi v bistvu dolžniki in moramo doseči usmiljenje!

Kot je poudaril, smo vsi dolžniki. Do Boga, ki je zelo velikodušen, in do bratov. Vsaka oseba ve, da ni oče ali mati, kakršen bi moral biti, ne mož ali žena, brat ali sestra, kakršen bi moral biti. Vsi smo v življenju nezadostni in potrebujemo usmiljenje. Vemo, da smo tudi mi delali hudo, vedno manjka kaj dobrega, kar bi morali storiti.

Ko odpustimo, nam je odpuščeno

A ravno to naše uboštvo postane moč za odpuščanje! Smo dolžniki, in če se nam bo odmerilo s takšno mero, s kakršno merimo druge (glej Lk 6,38), se nam

splača razširiti mere in odpustiti dolge. Vsak si mora zapomniti, da mora odpustiti, da potrebuje odpuščanje in potrebuje potrpežljivost. To je skrivnost usmiljenja: s tem, ko se odpusti, se prejme odpuščanje. Zato je Bog pred nami in nam prvi odpušča (glej Rim 5,8). Ko prejmemo njegovo odpuščanje, postanemo tudi sami zmožni odpustiti. Tako lastna beda in lastno pomanjkanje pravičnosti postaneta priložnost, da se odpremo za nebeško kraljestvo, za večjo mero, mero Boga, kar je usmiljenje.

Ni krščanstva brez usmiljenja

Kje nastane naše usmiljenje? Jezus nam je rekel: *»Bodite usmiljeni, kakor je usmiljen tudi vaš Oče!«* (Lk 6,36). Kolikor bolj se sprejme Očetova ljubezen, toliko bolj se ljubi (glej KKC 2842). Usmiljenje ni ena od razsežnosti, ampak je središče krščanskega življenja: ni krščanstva brez usmiljenja. Če nas celotno naše krščanstvo ne vodi v usmiljenje, smo zgrešili pot, kajti usmiljenje je edini pravi cilj vsake duhovne poti. Je eden od najlepših sadov dejavne ljubezni (glej KKC 1829). Ko sem na svoj prvi angelus moral prvič reči *»usmiljenje«*, se mi je zdelo kot sporočilo, ki ga bom kot papež moral vedno dajati, ki mora ostati vsak dan: usmiljenje. Tisti dan sem imel nekoliko nespametno držo, ko sem naredil reklamo knjigi o usmiljenju, ki jo je izdal kardinal Kasper. Ampak takrat sem močno začutil, da je usmiljenje tisto sporočilo, ki ga mora dati kot škof Rima: usmiljenje, odpuščanje.

Božje usmiljenje je naša osvoboditev in naša sreča. Mi živimo iz usmiljenja in ne moremo si dovoliti biti brez usmiljenja. Je kakor zrak, ki ga dihamo. Smo preveč ubogi, da bi postavljali pogoje. Treba je odpustiti, kajti potrebujemo to, da nam je odpuščeno.

POKLICANI, OZDRAVLJENI IN POSLANI NA NOVO POT

V soboto, 29. 2. 2020, smo se zbrali pri Mariji Pomagaj na Brezjah, da bi prosili za vse, ki so ranjeni zaradi alkohola.

Somaševanja se je udeležilo sedem duhovnikov, vodil pa ga je ljubljanski pomožni škof msgr. dr. Franc Šuštar. V uvodu je Imre Jerebic izpostavil, da se Bogu in Božji Materi Mariji zahvaljujemo, da smo bili poklicani na pot ozdravitve od zasvojenosti ali poklicani, da nekoga na tej poti spremljamo oziroma podpiramo.

Škof Šuštar je v pridigi poudaril, da je Božja beseda tista, ki spreminja in ki daje obljubo. V evangeliju se Jezus sreča s cestnarjem Levijem. Jezus je cestnarja pa tudi vse druge grešnike sprejel v njihovem stanju. Ni pa bil s tem stanjem zadovoljen, ampak je klical k spremembi: »Hodi za menoj!« A ta odločitev in pot nista lahki. Sploh ne za alkoholika, ki v svoji boleznini ne vidi nikogar drugega razen sebe. Toda Gospod lahko, ko vstopi v naše življenje, naredi tudi čudež.

Ob koncu maše so sledila kratka pričevanja. Terapevtka Nataša že 18 let pomaga zasvojenim in jih spremlja na njihovih poteh. Poudarila je, da morajo spremljevalci začutiti klic v sebi, da so pri svojem delu zadovoljni in srečni.

Duhovnik p. Beno je opisal svojo pot odvisnosti od alkohola, prikrivanje in končno odločitev, da gre na zdravljenje v Ameriko. Ko je prišel nazaj, je videl, kako težko so ljudje sprejemali spremembo, in je potreboval precej časa, da jim je dopovedal, da je še vedno isti, ampak drugačen Beno. Zaupanje med njim in bližnjimi je moralo rasti, to pa gre počasi: »Ko si grešnik, si v človeških očeh malo zaznamovan. Ampak Bog vsakega spremeni in je zelo potrpežljiv ter tam, kjer se nam zaprejo vrata, odpre okno.« Poudaril je tudi, da morajo zdravljeni al-

kholiki spregovoriti o svoji izkušnji, kajti s tem drug drugemu dajejo dostojanstvo ter pripomorejo, da bo še več ozdravljenih.

Nato sta pričevala dva zakonska para. Boris in njegova žena sta povedala, da je ravno minilo 14 let, odkar je mož odšel na zdravljenje. Najprej mu žena ni verjela, ko pa se je odločil za abstinenco, je po nekaj letih spet dobila zaupanje vanj. Bilo je naporno, a uspešno, in njuno življenje se je močno spremenilo, za kar se zahvaljujeta Bogu in Mariji. Sedaj se rada pogovarjata, skupaj hodita na srečanja, se spoštujeta in sodelujeta. Tudi odnosi z otroki in vnuki so se uredili.

Zgodba Marjana in Zdenke je drugačna. Marjan je bil prej alkoholik in brezdomec. Na tej poti ni videl rešitve, dokler ni na neki točki prenehati biti upornik in je svojo voljo prepustil Bogu. Šele nato se je njegova pot obrnila navzgor. Sedaj ima svoj notranji mir in zdravo samopodobo, dela in pričuje. Znova se je poročil in sedanjo ženo ima res rad ter jo spoštuje. Njegova žena je dodala, da ob začetku hoje z Marjanom ni vedela, da je zdravljeni alkoholik. Ko pa ji je na valentinovi večerji to zaupal, se je odločila, da tudi ona ne bo več pila alkohola.

Duhovnik p. Franjo iz Bosne pa nam je zaupal, da se je njegova pot zdravljenja odvijala v Medžugorju in Starem trgu pri Kolpi, kjer je našel novo pot in smisel. Odkril je, da Božja ljubezen človeka vodi in pelje v pravo smer. Sedaj se čuti poklicanega, da hodi za njim in da pričuje. K temu pričevanju pa smo

povabljeni prav vsi.

Romanje sta v okviru preventivne akcije 40 dni brez alkohola organizirali Slovenska karitas in Škofijska karitas Ljubljana. Slovenska karitas namenja delu z odvisniki precej pozornosti. V projektu Skupnosti MOST bodo skupaj s partnerji do leta 2022 razvili model reintegracije zdravljenih alkoholikov in drugih odvisnikov z bivanjem v manjših stanovanjskih skupnostih. O razvoju projekta bomo še poročali.

koper**OBČNI ZBOR, KI GA NI BILO ...**

Jožica Ličen

21. marca naj bi bil vsakoletni občni zbor Škofijske karitas Koper v ŠGV, toda preventiva pred koronavirksom je zahtevala svoje. Občni zbor smo izpeljali korespondenčno, večina preko elektronske pošte, saj z več kot 95 % sodelavci komuniciramo po tej poti. Zbornik s poročili za leto 2019 in programom dela za 2020 ter številnimi drugimi podatki obsega kar 145 strani in bo v tiskani obliki prišel naknadno, bil pa je priloga vsem, ki so bili naprošeni, da obkrožijo strinjaje ali nestrinjanje. In tako JE OBČNI ZBOR BIL ... žal pa se nismo srečali, kar bi za vse predstavljalo lep dan za človeka in Boga.

Sveto mašo naj bi daroval upokojeni g. škof msgr. Metod Pirih, ki stanuje v Dijaškem domu v Vipavi. Gospod škof Metod je človek 'dunajske šole', in tako je kmalu po dogovoru napisal pridigo ter jo, potem ko je bil občni zbor preklican, poslal 'za arhiv'. Vendar so besede, ki nam jih je namenil, preveč dragocene, da bi ostale samo v mapi v arhivu, zato naj v Žarku dobrote sijajo za vse:

»Vse udeležence letošnjega občnega zbora naše Škofijske karitas, vodstvo, vse sobrate duhovnike ter vse drage goste prisrčno pozdravljam.

Za vse delo, ki ste ga opravili na različnih področjih, se voditeljem Karitas in njihovim sodelavcem, vsem duhovnikom, prostovoljcem in vsem dobrotnikom iskreno zahvaljujem.

Prerok Ozej nas v berilu spodbuja, naj si vneta prizadevamo spoznati Gospoda in da Bog hoče ljubezni, in ne daritve. Naduto bi bilo, da bi rekli ali si mislili, da po tolikih letih dela na karitativnem področju že dobro vemo, kako to delo poteka. Ni dobro, da se ponášamo tako samozavestno kot farizej v evangeliju. V nas mora biti odprtost za vedno novo in novo spoznavanje Boga in odprtost za spreobrnjenje, za učljivost in za ponižnost, da vidimo sebe, kakšni v resnici smo, ter se ne cenimo ne preveč ne premalo. Nismo sami ocenjevalci in rabsodniki svojega dela. Lastno življenje in svoje delo pri Karitas presojava v luči Božje besede in z evangelijskimi kriteriji. Ocenijo naj ga tisti, ki so za to postavljeni. Želja po še večjem spoznavanju Gospoda in po večji popolnosti naj nas zopet postavi na tisto pot, ki jo je prehodil Gospod. To za nas pomeni, da si pogosto, če ne ravno vsak dan, sprašujemo vest, kako delamo, o svoji razpoložljivosti in velikodušnosti za delo s potrebnimi, saj smo Kristusovi služabniki in sodelavci. Tu je potem naša želja, da bi v vedno večji polnosti živeli skupnost z Bogom

Fotografija je iz Občnega zbora leta 2019

in brati. Greh prelomi in pretrga to skupnost, napravi jo manj rodovito in učinkovito. Zato vedno znova iščemo odpuščanje in Božjo moč v zakramentu sprave, da tako sveži in prenovljeni začenjamo nov dan, duhovno rastemo in se razdajamo z veselim srcem, 'kajti Bog ljubi veselega darovalca' (Kor 9,7).

Prerok Ozej nas spodbuja, da Bog hoče našo ljubezen. Ljubezen, ki jo je na svet prinesel Kristus in jo uresničil zlasti s svojo velikonočno skrivnostjo, trpljenjem, smrtjo in vstajenjem svojega Sina, je po Svetem Duhu izlita tudi v naša srca (prim. Rim 5,5.). Ljudje smo torej naslovljenci Božje ljubezni in obenem prejemniki. Poklicani smo, da postanemo orodje ljubezni, da bi lahko Božjo ljubezen posredovali drugim in tako pri karitativnem delu tkali in pletli vedno večjo mrežo ljubezni. Pomembno je spomniti, da praktična akcija ostaja premalo, če v njej ni občutena ljubezen do človeka, ki jo hrani srečanje s Kristusom, kot pravi papež Benedikt XVI. v Apostolskem pismu o karitativni dejavnosti.

Če se hranimo s Kristusom, to povečuje našo ljubezen, spoštovanje in odprtost do vsakega človeka. Kako zelo lahko Kristus, ki prihaja v naša srca, spremeni našo podobo, je povedala sveta Mati Terezija iz Kalkute. Dejala je: 'Naše veselje in naša moč je Jezus Kristus, kruh življenja.' Sestre so po veri, upanju in ljubezni združene s Kristusom, in zato tudi v vsakem človeku, še tako bednem, vidijo Kristusa.

Polni milosti, Božje in človeške ljubezni se obračamo in srečujemo s trpečimi, osamljenimi, z malimi in odraslimi, z revnimi in manj revnimi, z vernimi in nevernimi, s pripadniki naše narodnosti in drugih narodnosti. Naj vsi ti ljudje v nas odkrijejo ljubeznive, prijazne, plemenite, dobre in velikodušne ljudi, ki jim ne dajejo le tega, za kar prosijo, temveč tudi nekaj od tistega, kar so sami po veri in rednem duhovnem življenju prejeli od Kristusa.

Naj v letošnjem postnem času naša skrb, da bi spoznali Gospoda in širili dela ljubezni še naprej, dan za dnevom raste.«

Hvala, g. škof Metod! Ko ste to pisali, niti vi niti mi nismo slutili, da prihaja med nas preizkušnja, ki je sami, brez Boga, ne bomo zmogli.

PRINAŠAM VESELO OZNANILO NA ZANIMIV NAČIN

Marjana Plesničar Jezeršek

Že vrsto let sodelujemo s Klubom krščanskih izobražencev pri organizaciji postnih večerov. Letos, ko obenem oblikujemo seminar za neprofesionalno svetovanje, smo bili praktični in smo tudi postni večer vključili v seminar.

Povabili smo mag. Boža Rustjo, primorskega duhovnika in teologa, odgovornega urednika revije in založbe Ognjišče, avtorja številnih knjig in tiskovnega predstavnika koprške škofije, da nam v času, ko se pripravljamo na praznik Kristusovega vstajenja, spregovori o tem, na kakšen način naj širimo veselo oznanilo.

G. Rustja je začel z odlomkom iz Svetega pisma, v katerem Pavel spregovori Atencem z Areopaga (Apd 17,16-34). Pavel je za nas zgled in predvsem tisti, ki nas opogumlja, da smo dolžni spregovoriti, da smo dolžni predati veselo oznanilo tistim, ki ga še ne poznajo, oz. tistim, ki ga zavračajo. Areopag, ki je bil v Pavlovem času govorniška vzpetina, grič za oznanjevanje, v današnjem času predstavlja sodobne medije. Če si je torej Pavel drznil stopiti na areopag, pred Atence, ki so častili svoje bogove in človeški razum, ki ne dopušča skrivnosti vstajenja, smo tudi mi kot kristjani dolžni spregovoriti v medijih o tem, v kar verujemo.

Pavel se je potrudil, ko je spregovoril Grkom. Poskušal jim je spregovoriti tako, da bi ga razumeli, da bi ga slišali. Tudi ko mi javno spregovorimo o svoji veri, moramo spregovoriti tako, da nas bo slišalo in razumelo čim več ljudi. Spregovoriti moramo na način, ki ga uporabljajo sodobni mediji; to je hkrati način, ki ga je uporabljal že Jezus sam, in način, preko katerega nas nagovarja celotno Sveto pismo. Spregovoriti moramo z zgodbo.

Zakaj ravno z zgodbo? Zato ker zgodba v poslušalcu zbudi pozornost in sili v ponovitev. Spomnimo se Šeherezade iz Tisoč in ene noči, na kakšen način si je rešila življenje. Tako, da je kralju pripovedovala zgodbe.

Dalje, ker zgodba odgovarja na življenjska vprašanja. Pomislimo samo, zakaj otrokom pripovedujemo zgodbe. Ker jim lahko z zgodbami razložimo zapletenost odnosov in skrivnosti življenja. Najtežje stvari se lahko preko zgodbe približajo in postanejo dojemljive.

Zgodba je tudi odprto besedilo, kar pomeni, da nam ne vsiljuje zaključkov, ampak moramo do njih priti sami. Zgodba ni nikoli formula, ki bi se jo naučili na pamet, temveč skriva v sebi zmeraj nekaj več, novost, ki jo vedno znova odkrijemo ob ponovnem branju istega besedila.

Zgodba lahko postane nosilka verskega sporočila, zato je Sveto pismo napisano kot zgodba, in zato je tudi Jezus govoril v zgodbah (prilikah). Verskega sporočila ni mogoče zajeti v formulo, v neko dokončno obliko. Za versko sporočilo je potrebna odprtost, nedokončanost, skrivnostnost, presežnost. In oblika, ki to dopušča, je zgodba.

Kot zadnji odgovor, zakaj zgodba, predavatelj odgovarja: ker ima zgodba izredno moč. To je g. Rustja ponazoril s primerom veroizpovedi. Koliko se nas dotakne, ko veroizpoved zrecitiramo pri sveti maši, koliko, ko pred veliko nočjo v cerkvi poslušamo pasijon, in koliko, ko slišimo zgodbo o obešanju dečka v nacističnem koncentracijskem taborišču, v katerem je pripovedovalec prepoznal trpečega Jezusa? Ko smo prisluhnili tej zgodbi, se nas je vseh dotaknila in lahko rečem, da si jo bomo vsi tudi zapomnili. Ob tej zgodbi smo namreč začutili, kaj pomeni verovati, in to je nekaj, česar s ponavljanjem obrazca ni mogoče doseči.

G. Rustja nam je torej predstavil kar nekaj razlogov, zakaj oznanjati veselo oznanilo drugače, zakaj oznanjati z zgodbo. Glede na to, da so zgodbe moja velika ljubezen, se lahko z njim samo strinjам in si želim še več takšnih oznanjevalcev. Mogoče pa je katerega izmed poslušalcev postnega večera tudi navdušil, da bo povedal ali napisal kakšno zgodbo.

KAKO JE BITI PROSTOVOLJEC MED BREZDOMNIMI

Tadeja Marsek

Pogosto nas tiste, ki smo vključeni v organizirane oblike prostovoljstva, sprašujejo, zakaj »to« počnemo. Sama največkrat odgovorim, da ne vem, zakaj. Zdi se mi prav in občutek je dober. Upam, da z delom, ki ga opravim, pomagam posameznikom v stiski, pripomorem višati kakovost življenja v skupnosti in nenazadnje pomagam spreminjati svet na bolje. Po drugi strani pa vem, da s tem, ko se prostovoljno udeležujem, pridobivam dragocene izkušnje in hkrati upam, da bom tudi sama deležna pomoči, če jo bom kdaj potrebovala.

Anica Mikuš Kos, predsednica Slovenske filantropije, je takole zapisala: »Materialno nenagrajeno delo in delovanje v korist drugega ter v korist skupine je bilo od nekdaj sestavni del medčloveških odnosov, omogočalo je preživetje rodu, skupnosti. Empatija, prosocialno vedenje, vzajemna pomoč so vgrajeni v biološko, socialno in psihosocialno tkivo človeka, torej so stari enako kot človeški rod.« Iz citiranega lahko izpeljem, da mi je prostovoljstvo v krvi. Da nam je vsem v krvi pomagati in delovati v korist sočloveka, skupnosti. Že v času srednješolskih let sem dobila izkušnjo, da lahko človek to počne na neformalen način ali organizirano. Slednje mi je z leti postajalo vedno bolj blizu, sedaj pa si življenja ne znam več predstavljati brez organiziranega prostovoljstva. Ko sem zaključila službo v zavetišču za brezdomne osebe, sem vedela, da ne bom mogla kar prekiniti stikov s takajšnjimi nastanjenimi. V nekaj več kot letu dni smo namreč vzpostavili odnose, ki jih nisem želela zavreči, zato sem se odločila, da v hišo še naprej prihajam kot prostovoljka. Trenutno mi sedanja služba dopušča, da fante obiščem čez vikend. Po navadi se družimo vsako drugo soboto med 10. in 14. uro. Najraje dopoldne začnemo s kavo, s čim sladkim in s sproščenim pogovorom. Stalnica je tudi priprava skupnega toplega obroka. Fante rada spodbudim, da podajo kakšne predloge, kaj bi vrgli v lonce, in pogosto se zgodi, da je predlagana kakšna jed, ki je nisem vešča skuhati. Do sedaj se je vedno našel junak, ki me je vzel pod mentorstvo in me učil. Večkrat imam občutek, da ob svojih obiskih v Hiši Malorca v Ajdovščini več odnesem kot doprinesem. Ena takšnih lekcij je bila, ko si je nekdo zaželel ričet. To je bilo nekaj prav prijetnih uric druženja. O tem si lahko preberete na spletni strani zavetišča.

Seveda pa ne samo kuhamo. Pogosto poprimemo za metlo, sesalec in se lotimo čiščenja. Kadar vreme dopušča, nas najdete tudi na zelenici pred hišo. Pri

vsem tem poskušam ohraniti nasmeh na obrazu, čeprav so to za marsikoga v hiši opravila, ki so »nujno zlo«. Radi ustvarjamo, predvsem v prazničnem času. Radi se tudi potepamo. Še posebej z veseljem obiščemo Vipavski Križ, ko gosti razstavo jaslic in velikonočnih pirhov. In vse to pomeni učenje za jutri, za samostojno življenje. Pri stanovalcih želim z zgledom spodbuditi dobre delovne navade, ki jim bodo pomagale v prihodnosti.

Pridejo pa tudi dnevi, ko zgolj poslušam. Vsak ima za sabo edinstveno življenje in hvaležna sem, da sem del tega. Pogosto me trenutki, ko se človek odpre in z mano podeli svojo osebno zgodbo, opomnijo, da imam vse, kar potrebujem. Vsi niso tako srečni. Ko človek ostane brez vsega in živi na ulici, ko se njegovo življenje »sesuje«, ga je treba ponovno zgraditi, in začeti je treba pri temeljih, na katerih lahko gradimo. »Hiša« poskrbi za streho nad glavo. Praznino, ki veva med štirimi stenami, zapolnimo ljudje.

Tone Pavček je zapisal: »Sreča je srečati prave ljudi, ki v tebi pustijo dobre sledi.«

ZNANJE IN DELO MOJSTROV JE ŽE VRSTO LET PRISOTNO V BOSNI, TOKRAT PA ŠE V UGANDI

Jožica Ličen

Boris in Ivo sta že skoraj desetletje v avgustu udeleženca tabora Streha nad glavo v Banjaluki. V zadnjih letih se jima je pridružil še Jožko. Vestno, strokovno in delovno so vsi trije vsa leta spremljali skupino mladih, ki je v Banjaluki obnavljala ali postavljala pod streho hiše za 34 najbolj ogroženih družin.

Konec lanskega leta je bil v naši dolini na obisku misijonar iz Ugande Danilo Lisjak, ki vsakokrat pove, koliko malarij je v zadnjem letu preživel, istočasno pa v eni sapi govori o načrtih in tem, kaj potrebuje. Tokrat je vprašal, če poznam kakšnega zidarja, ki bi v misijonu pomagal urediti ambulanto in okolico, za kar so se pred letom zbirala sredstva v Pustni Sobotni iskrici. Svetovala sem mu to ekipo in kaj kmalu je stekel dogovor. Z nasmehom in radovednostjo so naši trije junaki sprejeli povabilo. Pri Karitas imamo v proračunu postavko, kamor občasno prijatelji misijonarja nakažejo svoj dar. Bilo je dovolj za letalske karte, čas, delo in še marsikaj pa se imenuje 'prostovoljno', in tako so kmalu po novem letu odleteli.

Po Facebooku so tedensko prihajale fotografije, kjer smo lahko videli uspehe pridnih rok. Že prvi teden je prišlo sporočilo: »Fantje so pridni, učijo tudi naše fante, kako in kaj, postavljeni so temelji 600 tekočih metrov za betonsko ploščo, ambulanta se oblači v ploščice, zakoličili smo prostor za majhno cerkvico ...« Kaj za misijonarja pomeni 'majhna cerkvica', si lahko samo mislim. Po dveh mesecih je bil načrt izpolnjen in domov so se Ivo, Boris in Jožko vrnili polni vtisov in novih spoznanj. Ko so že leteli, je misijonar Danilo poslal sporočilo: »sem vam poslal arašidovo maslo«.

Ja, tako grejo te stvari. Ob lanskem Tednu karitas je škof Jurij Bizjak na predlog g. Primoža Erjavca, ki vsako leto vodi tabor v Banjaluki, Borisu in Ivu dal priznanje za njuno prostovoljno delo na taboru. Očitno si Ivo, Boris in Jožko čestitke in iskreno priznanje zaslužijo tudi tokrat.

Ljubljana

ZIMSKI TABOR SLEPIH IN SLABOVIDNIH NAS JE SPET NAVDUŠIL

Albina Krek

Letošnji zimski tabor slepih in slabovidnih Slovenije je potekal od 7. do 14. 2. 2020 v Minoritskem samostanu Piran. Na spoznavnem krogu prvi večer smo medse sprejeli dve novi spremljevalki, udeleženci pa smo se že poznali. Vseh nas je bilo 25. Tudi ta tabor nas je zelo okrepil in obogatil.

Že prvo dopoldne smo se podali na ogled Pirana, ki nam ga je zelo lepo predstavila kustosinja Irena. Ta kraj je poseljen od keltskih časov naprej. Njegova podoba se je spreminjala, se širila. Konec 13. stoletja so ga zasedli Benečani in hiša z imenom »Benečanka« z gotško arhitekturo je ena najlepših v kraju. Po pripovedi naj bi mesto rešil sv. Jurij leta 1343. Obnovljeni kip sv. nadangela Mihaela na vrhu cerkve sv. Jurija napoveduje vreme. V mestu je sicer deset cerkva in kar nekaj znamenitih hiš, ena od teh je hiša Tartinijeve rodbine. Tež smo namenili posebno pozornost, ker se letos spominjamo 250-letnice smrti tega odličnega violinista. Eno popoldne smo prehodili pot od Pirana, preko Belega križa do Strunjana in preko Fiese nazaj do doma. Poleg pohodov in vsakodnevnih jutranjih telovadb smo se za sprostitev lotili tudi učenja korakov živahnega

užiškega kola. Nekaj ur smo uživali v toplicah. Pod vodstvom ge. Martine smo si ogledali Sečoveljske soline. Sledil je še obisk turistične kmetije Gramona, kjer imajo okrog 1.200 oljčnih dreves, med katerimi smo se sprehodili in izvedeli, kako preprečujejo razširjanje oljčne muhe, na koncu pa imeli še degustacijo oljčnih olj in namazov iz oljk.

V Piranu že devet let obstaja muzej mehkužcev, a večina od nas še ni slišala zanj. Ima okrog štiri tisoč eksponatov z vsega sveta, zlasti polžev in školjk, čudovitih barv in raznovrstnih oblik, med njimi okrog en meter dolgega leščurja in 150 kilogramov težko školjko. Bili smo tudi v kleti za popravilo in izdelavo bark in si ogledali najstarejšo barko na istrski obali iz leta 1906.

Tudi v samostanu smo imeli zanimive goste in predavanja. Urška, ki je bila pred leti naša spremljevalka, nam je predstavila afriško državo Gambijo, v kateri je lani julija preživela skoraj mesec dni. Izvedela je za organizacijo Za vse otroke sveta, preko katere

je s 17 drugimi prostovoljkami izpeljala oratorij na šoli za revne otroke, ki pa so bili vsi nasmejani in zelo hvaležni.

Dva večera sta nam popestrili lutkarica, igralka in komicarka Lucija Čirović, ki nas je pošteno nasmejala, ter pevka Lea Sirk, ki je iskriko predstavila svoje življenje, nam zapela nekaj pesmi in tudi nas povabila k sodelovanju.

Obiskal nas je Marko Čižman, direktor ŠK Ljubljana, in nam spregovoril o lanskem misijonu svoje župnije in o delu pri Karitas, povedal pa nam je še nekaj zanimivih kuharskih receptov, da so se nam kar sline cedile. Z nami je bil tudi na ladji »Solinarka«, s katero smo se peljali do Sečoveljski solin. Med vožnjo

smo imeli živahno glasbo ob kitari in harmoniki, zraven smo zapeli in zaplesali.

Med nas je prišel še oče Bojan, ki vodi pastoralni center v Strunjanu. Z veseljem nam je povedal, da njegovo ime v aramejskem jeziku pomeni »rad te imam«. Trudi se, da bi vsakemu človeku pokazal, da ga ima rad. Zelo blizu mu je karizma edinstvi in od devetnajstega leta dalje je povezan z Marijinim delom. Za nas je tudi maševal. Pri sveti maši smo se posebej spomnili štirih fantov, ki so bili nekdanj z nami na taboru, a so že odšli v večnost.

Geografinja Jerneja, ki je bila že večkrat tudi naša spremljevalka, nam je predstavila značilnosti mediteranskega podnebja in planet Zemljo. V globinah morja so se v davni tektonski plošče med seboj zaletavale, izpodrivale druga drugo ter se sesedale, nastajali so vulkani in bruhalo lavo, ki se je strjevala. Polžki, školjke in druge morske živalce so se razkrajale in nalagale v plasteh ter oblikovale različne strukture zemlje, od zelo poroznih do zelo trdih. Nekatere smo tudi potipali.

V nedeljo smo se pridružili domačinom pri sveti maši v minoritski cerkvi. Berila je v brajici prebrala naša Danijela. Evangelij je govoril o tem, naj bomo luč sveta in sol zemlje. Pater nas je spodbudil, naj bomo taka zrnca, ki bodo naredila svet okusnejši, in lučke, da bo svet svetlejši. Tudi ob delavnikih smo se lahko udeležili svete maše in začeli dan s hvalnicami. Tri dopoldneve smo imeli duhovne pogovore,

za katere nam je iztočnice pripravil p. Robert. Premišljevali smo, ali znamo prisluhniti Bogu, ali se znamo umiriti, kaj nas pri tem moti, kaj lahko v svojem življenju prepoznamo kot Božje delo in ali se čutimo kot Božji otroci, ki smo na tem svetu z nekim namenom. Jezus je izbral apostole, ki so mu pomagali, mi pa smo premislili, kdo so naši apostoli, ali se jim znamo zahvaliti in to pokazati s svojim življenjem.

Nadvse zanimivo življenjsko zgodbo nam je zupala naša udeleženka Tinka, ki je sebe in svojo rodbrino opisala tudi v lepi knjigi Rdeče vrtnice. Naš Sandi pa nam je pripovedoval o tekmovanju v Dubaju v Združenih arabskih emiratih, kjer je kljub slabšemu zdravju v maratonu dosegel odličen rezultat. Pod Mihaelinim vodstvom smo izdelali lične pajacke kot obeske za ključke. Prebrali smo tudi knjigo Ognjena noč.

Tako smo srečno in veselo preživeli tabor. Zadnji večer smo se preizkusili še v kvizu in obnovili spoznanja celega tedna. Zelo smo hvaležni ŠK Ljubljana, našima organizatorjema Primožu in Špeli, mami Mileni, ki je odlično kuhala, in vsem spremljevalcem za vso potrpežljivo pomoč. Naš Janez je po taboru zapisal: »Če hočemo, da se kaj dobrega zgodi, moramo tudi sami kaj storiti, da se to zgodi. Bog nas ljubi, zato nas kliče, da sodelujemo v nastajanju nebeškega kraljestva na zemlji. Nisem le jaz, smo mi, je tabor, smo Slovenci, je Evropa in ves svet.«

ŽIVETI LJUBEZEN IN DELATI DOBRO

Matej Pirnat, slikovno gradivo: Miha Lenarčič

Ko se ob koncu leta oziramo nazaj na prehojeno pot, nam ostajajo takšni in drugačni spomini. Po navadi si najbolj zapomnimo najlepše in najtežje trenutke. Zdi se mi, da je bilo leto 2019 precej navadno leto. Nobenih velikih pretresov, izrednih dogodkov, nepričakovanih velikih izzivov nam ni prineslo. In pomislim, da je najtežje v življenju biti zvest in vztrajati ravno v sivem vsakdanu. Tudi ljubezen se – kot nas uči lord Byron – ravno tako kot vse drugo na svetu upeha in utruji. Živeti ljubezen in delati dobro je najtežje ravno v najbolj navadnih časih, ko ni nobenih izzivov, strasti, zunanjih dražljajev. Bi si pa upal trditi, da je ljubezen navadnega dne merilo našega srca in edino zdravilo naveličanosti, ki marsikdaj botruje vsem možnim oblikam človeške neumnosti, ki se prehitro izrodijo v zlo in bolečino bližnjega.

Iskrena hvala, drage sodelavke in sodelavci, spoštovane prostovoljke in prostovoljci, vse dobrotnice in dobrotniki, hvala vam, spoštovani uporabniki in iskralci pomoči, da smo v navadnem letu 2019 ohranili zvestobo dobroti in skupaj ustavljali zlo. Hvala, da smo drug ob drugem stopali po poti miru, skupnosti in zupanja. Predvsem pa hvala za vašo vero v dobro, zupanje v jutri in vse napore, stiske, opravljena dela ter mnoge odpovedi. Hvala, ker kljub sivim dnevom skupaj ohranjamo upanje v pisan jutri.

<p>1.604 je sodelavci Karitas v Škofiji Celje so skupaj opravili 91.326 ur prostovoljnega dela.</p>	<p>464.583 kg hrane smo zbrali in razdelili med 11.979 uporabnikov.</p>	<p>127.983,75 € je ocenjena vrednost podarjene hrane, viškov hrane in drugih materialov, ki smo jih zbrali s pomočjo donacij.</p>	<p>28.480 € smo v obliki darilnih bonov razdelili ljudem v stiski. Preko RTA agencije in Zavoda Celeia so sredstva darovali celjski podjetniki.</p>	<p>Razdelili smo 32.188 kg higienskih pripomočkov in zbrali 75.790 kg rabljenega tekstila.</p>	<p>1.975-im otrokom smo pomagali s šolskimi potrebščinami pred vstopom v šolo.</p>
<p>10.304 tople obroke smo brezplačno razdelili med uporabnike programov in storitev.</p>	<p>222 uporabnikov vključenih v program socialnega vključevanja preko prostovoljstva. Opravili so 12.335 ur prostovoljnega dela.</p>	<p>Pripravili smo 66 raznih izobraževalnih dogodkov, ki jih je skupaj obiskalo 1.850 ljudi.</p>	<p>vsi prejemniki 31.214 prejemnikov različnih oblik pomoči.</p>	<p>zbrana sredstva V letu 2019 smo skupaj zbrali 1.140.252,18 €</p>	<p>neposredna pomoč Za neposredno pomoč ljudem v stiski smo namenili 1.028.854,13 € oz. 90,20 % odhodkov.</p>
<p>stroški delovanja Za delovanje smo namenili 111.740,11 € oz. 9,80 % odhodkov</p>	<p>pogovori, svetovanja Zabeležili smo 21.713 pogovorov in svetovanj in vključili 3.342 oseb.</p>	<p>obiski in družabna srečanja 11.564 obiskov na domu in 8.654 udeležencev družabnih srečanj.</p>	<p>pomoč pri plačilu položnic 2.383 osebam smo pomagali pri plačilu položnic v skupni vrednosti 115.468,20 €</p>		
<p>izogibaj se zla Brez števila slišanih težkih zgodb, potočenih solz in odloženih bremen. Da bi manj bolelo.</p>	<p>delaj dobro Nepreštevno število nasmehov, prijaznih besed in sočutnih gest. Da bi izkazali dobroto.</p>	<p>išči mir Biti človek človeku. Odpojlubiti solzo. Povrniti upanje. NEPREČENLJIVO</p>			

»Naš kraj, naše srce«

Z začetkom epidemije smo v posebni akciji »Naš kraj, naše srce« povabili mlade za zagotavljanje pomoči osebam, predvsem starejšim, ki so zaradi Corona virusa še posebej ranljivi, da se pridružijo Karitas in pomagajo v lokalnem okolju.

»Bodite zdravi, ker nas čaka še veliko dela!« nam sporoča ravnateljica ŠK Koper, Jožica Ličen, ter vabi, naj se vsi načrtovani dogodki do nadaljnjega preložijo. Izogibamo se osebnih stikov, komunikacija naj se opravlja preko elektronskih medijev ali telefona. Nujna pomoč naj bo za nujne primere.

»Vabljeni na 2. priprave za Počitnice biserov – preko spleta«

Tako so se mladi prostovoljci Biserov v soboto, 21. marca »zbrali na kavi« in se povezali med seboj z mislijo na otroke in poletje.

»Ali kaj slišiš?«

Udeleženci tabora slepih in slabovidnih v muzeju školjk v Piranu.

QR koda za dostop do Žarka dobrote na internetni strani preko sodobnih spletnih bralnikov.

